

Broj: 03-02-1286/2024
Sarajevo, 29.08.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući ✓

- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući ✓

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Prilijeno: 03-09-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	-02-	1961	124

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije BiH, a u vezi sa odredbama čl. 163, 164. i 165. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i čl. 155, 156. i 157. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), **radi razmatranja i prihvatanja, dostavljam Vam NACRT ZAKONA O ZAŠTITI PRIJAVILACA NEPRAVILNOSTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 40. sjednici, održanoj 29.08.2024. godine.

Nacrt zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog:

- Nacrt zakona na bosanskom jeziku,
- Obrazac broj 1a,
- Izjava o usklađenosti,
- Obrazac broj 2,
- Obrazac A – Tablica usklađenosti za jedan propis i
- Obrazac IFP-NE

Co: **Federalno ministarstvo pravde**
gosp. Vedran Škobić, ministar

PARLIAMENT SECRETARIAT
11111111
Parliamentary Secretariat
Parliamentary Secretariat

Printed name		U.S. No.	
Org. Job.	Place	Printed name	Signature
100-100	100-100	100-100	100-100

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

„EI“

NACRT

**ZAKON
O ZAŠTITI PRIJAVILACA NEPRAVILNOSTI U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE**

Sarajevo, august 2024. godine

ZAKON
O ZAŠTITI PRIJAVILACA NEPRAVILNOSTI U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se zaštita prijavitelaca nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), postupci prijave nepravilnosti, opseg zaštite prijavitelaca nepravilnosti, postupci zaštite prava prijavitelaca nepravilnosti, obaveze subjekata na koje se ovaj zakon odnosi, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu prijavitelaca nepravilnosti.

Član 2.
(Usklađenost s evropskom pravnom stečevinom)

Ovim zakonom se u zakonodavstvo Federacije djelimično preuzima Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Vijeća, Prečišćeni tekst od 11. marta 2024. godine, o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019.).

Član 3.
(Svrha zakona)

Ovim zakonom osigurava se učinkovit sistem zaštite prijavitelaca nepravilnosti od bilo kojeg oblika ugrožavanja ili povrede prava prijavitelaca i drugih osoba koje, u skladu s ovim zakonom, uživaju zaštitu, koja bi mogla biti u vezi sa prijavom nepravilnosti kojima se povređuje javni interes, uključujući i prijavu nepravilnosti koja se odnosi na poduzimanje koruptivnih radnji, kršenje ljudskih prava, kao i zloupotrebu službenih ovlasti ili službenog položaja.

Član 4.
(Značenje izraza)

Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) „**prijava nepravilnosti u Federaciji**“ je otkrivanje informacija o povredi prava koja se odnosi na sljedeća područja: javnu nabavku, finansijske usluge, proizvode i tržišta, sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, sigurnost i usklađenost proizvoda,

sigurnost prometa, zaštitu okoliša, zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost, sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja, javno zdravlje, zaštitu potrošača, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, te sigurnost mrežnih i informacijskih sistema, uključujući i informacije o korupciji, kršenju ljudskih prava, zloupotrebi službenih ovlasti ili službenog položaja.

- b) „**interno prijavljivanje nepravilnosti**“ je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava odgovornu ili ovlaštenu osobu o saznanjima na osnovu kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz tačke a) ovog člana pokušana, izvršena ili je u toku,
- c) „**eksterno prijavljivanje nepravilnosti**“ je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava organe nadležne za provedbu inspeksijskog nadzora, organe unutrašnjih poslova, tužilaštva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i druge organe u Federaciji o saznanjima na osnovu kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz tačke a) ovog člana pokušana, izvršena ili je u toku,
- d) „**javno razotkrivanje**“ je objavljivanje informacija o nepravilnostima iz tačke a) ovog člana putem sredstava javnog informiranja ili na drugi način činjenja javno dostupnim informacija o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je u toku.
- e) „**prijavitelj**“ je fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije o povredama koje su stečene u okviru svojih aktivnosti povezanih s poslom,
- f) „**pomagač prijavioca**“ je fizička osoba koja pomaže prijaviocu u postupku prijavljivanja u radnom okruženju, čija bi pomoć trebala biti povjerljiva,
- g) „**radno okruženje**“ su profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, nezavisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stiču informacije o nepravilnostima i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve nepravilnosti, uključivši situaciju kada je aktivnost u međuvremenu prestala ili neposredno treba ili je trebala započeti. Takve aktivnosti posebno uključuju:
- osobe u radnom odnosu,
 - osobe koje imaju položaj samozaposlenih osoba,
 - imaoce dionica i poslovnih udjela, kao i osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela privrednog društva, uključujući neizvršne članove, te volontere i plaćene ili neplaćene pripravnike,
 - osobe koje rade pod nadzorom i u skladu s uputama ugovarača, podugovarača i dobavljača i
 - osobe koje na bilo koji način sudjeluju u djelatnostima pravne ili fizičke osobe,
- h) „**prijavljena osoba**“ je fizička ili pravna osoba koja je u prijavi ili pri javnom razotkrivanju navedena kao osoba koja je počinila povredu ili s kojom je ta osoba povezana,
- i) „**osveta**“ znači svaka direktna ili indirektna štetna radnja ili propust u radnom okruženju potaknuta internim ili eksternim prijavljivanjem ili javnim razotkrivanjem, a uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu prijaviocu,
- j) „**odgovorna osoba**“ je osoba u organu javne vlasti, privrednom društvu ili u drugoj pravnoj osobi kojoj je, s obzirom na njenu dužnost ili na osnovu posebne ovlasti, povjeren određeni krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili podzakonskih propisa, ili općeg akta organa javne uprave, privrednog društva ili druge pravne osobe u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnjom ili nekom drugom privrednom djelatnošću ili na nadzor nad njima,
- k) „**ovlaštena osoba**“ je osoba ovlaštena od strane odgovorne osobe za postupanje po prijavama prijavioca nepravilnosti,

l) „**povezanom osobom**“ smatraju se pomagači prijavioca nepravilnosti, srodnici, kolege i sve druge osobe povezane s prijaviocem nepravilnosti koje bi mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju, pravni subjekti u vlasništvu prijavioca nepravilnosti, za koje prijavioci nepravilnosti rade ili s kojima su prijavioci na drugi način povezani u radnom okruženju,

m) „**razumno uvjerenje**“ postoji ako je prijavitelj nepravilnosti imao opravdan razlog vjerovati da su prijavljene informacije o povredama istinite u trenutku prijave i da su te informacije obuhvaćene područjem primjene.

Član 5. (Princip društvene odgovornosti)

Svaka osoba ima pravo prijaviti bilo koji oblik kršenja zakona ili propisa u javnom ili privatnom sektoru za koji sazna na neposredan ili posredan način. Prijavljuvanjem nepravilnosti u smislu ovog zakona se ne smatra prenošenje glasina ili informacija koje su već objavljene u sredstvima javnog informiranja, izuzev ako je prijavitelj nepravilnosti bio izvor takve informacije.

Član 6. (Princip zaštite prijavioca nepravilnosti)

(1) Prijavitelj nepravilnosti ima pravo na zaštitu ako:

- a) izvrši interno ili eksterno prijavljivanje nepravilnosti ili javno razotkrije informaciju o nepravilnosti,
- b) bi u trenutku prijavljivanja nepravilnosti, na osnovu raspoloživih podataka, u istinitost informacije povjerovala osoba sa prosječnim znanjem i iskustvom kao i prijavitelj nepravilnosti.

(2) Pod uvjetima iz stava (1) ovog člana pravo na zaštitu ima i anonimni prijavitelj čiji identitet naknadno bude otkriven.

(3) Pravo na zaštitu kao prijavioci nepravilnosti imaju i osobe koje nisu prijavile nepravilnost, ali su učinile vjerovatnim da je prema njima poduzeta osveta.

(4) Pravo na zaštitu u smislu stava (3) ovog člana uživaju:

- a) povezane osobe,
- b) osobe pogrešno označene kao prijavioci nepravilnosti ili pogrešno označene kao osobe povezane sa prijaviocem nepravilnosti,
- c) osobe koje su u vršenju službene dužnosti dostavile informaciju,
- d) osobe koje traže podatke u vezi sa informacijom.

Član 7. (Princip obaveznosti postupanja po prijavi nepravilnosti)

U slučaju prijave nepravilnosti, odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je poduzeti sve mjere u cilju otkrivanja, sprečavanja i suzbijanja štete, kao i mjere za zaštitu prijavioca nepravilnosti i drugih osoba koje u skladu s ovim zakonom uživaju zaštitu od štetnih radnji i njihovih posljedica.

Član 8.
(Princip hitnosti)

Postupak u vezi sa zaštitom prijavioca nepravilnosti je hitan i provodi se bez odlaganja.

Član 9.
(Princip zabrane sprečavanja prijavljivanja nepravilnosti)

Zabranjeno je sprečavanje prijavljivanja nepravilnosti, a svaka odredba općeg ili pojedinačnog akta kojom se sprječava prijavljivanje nepravilnosti ne proizvodi pravni učinak.

Član 10.
(Princip zabrane zloupotrebe prijavljivanja nepravilnosti)

- (1) Zabranjena je zloupotreba prijavljivanja nepravilnosti.
- (2) Zloupotrebu prijavljivanja nepravilnosti naročito vrši osoba koja dostavi informaciju za koju je u momentu podnošenja prijave znala da je lažna.
- (3) Osoba protiv koje je podnesena lažna prijava nepravilnosti ima pravo na naknadu štete u skladu sa općim pravilima o naknadi štete.

II. PRIJAVLJIVANJE NEPRAVILNOSTI

Član 11.
(Pojam prijave nepravilnosti)

- (1) Prijava nepravilnosti je pisano ili usmeno obavještenje koje sadrži podatke o nepravilnostima iz člana 4. tačka a) ovog zakona.
- (2) O usmeno podnesenoj prijavi nepravilnosti odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je sačiniti zapisnik kojeg prijavitelj nepravilnosti može ovjeriti vlastoručnim potpisom.

Član 12.
(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava nepravilnosti sadrži:
 - a) opis činjenja ili nečinjenja koje predstavlja nepravilnost iz člana 4. tačka a) ovog zakona,
 - b) saznanja i okolnosti na osnovu kojih prijavitelj nepravilnosti ima razumno uvjerenje da je nepravilnost iz člana 4. tačka a) ovog zakona pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u toku, uključujući i priloge kojima potkrepljuje navode prijave,
 - c) prijava može sadržavati i podatke o osobi za koju postoji razumno uvjerenje da je izvršila nepravilnost iz člana 4. tačka a) ovog zakona, ukoliko prijavitelj nepravilnosti ima informacije o tome u momentu podnošenja prijave.
- (2) Prijava može sadržavati vlastoručni potpis i druge podatke o prijaviocu nepravilnosti.

Član 13.
(Zaštita osobnih podataka prijavioca nepravilnosti)

- 1) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke prijavioca nepravilnosti ili povezane osobe, odnosno podatke na osnovu kojih se može otkriti njihov identitet, osim ako se pisano saglase s otkrivanjem tih podataka, a u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu osobnih podataka.
- (2) Svaka osoba koja sazna podatke iz stava (1) ovog člana, dužna je štiti te podatke.
- (3) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prilikom prijema informacije obavijestiti prijavioca nepravilnosti da njegov identitet može biti otkriven nadležnom organu ako bez otkrivanja identiteta prijavioca nepravilnosti ne bi bilo moguće postupanje tog organa, kao i obavijestiti ga o mjerama zaštite učesnika u krivičnom postupku.
- (4) Ako je u toku postupka neophodno otkriti identitet prijavioca nepravilnosti, odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prethodno o tome, prije otkrivanja identiteta, obavijestiti prijavioca nepravilnosti.
- (5) Podaci iz stava (1) ovog člana ne smiju se priopćiti osobi na koju se ukazuje u informaciji, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.
- (6) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke anonimnog prijavioca čiji identitet bude naknadno otkriven.

Član 14.
(Vrste zaštićenog prijavljivanja nepravilnosti)

- (1) Vrste zaštićenog prijavljivanja nepravilnosti su:
 - a) interno prijavljivanje nepravilnosti,
 - b) eksterno prijavljivanje nepravilnosti i
 - c) javno razotkrivanje nepravilnosti.
- (2) Prijavilac nepravilnosti može nepravilnost prijaviti putem internog ili eksternog prijavljivanja nepravilnosti, a ima pravo i istovremeno podnijeti internu i eksternu prijavu nepravilnosti.

Član 15.
(Interno prijavljivanje nepravilnosti)

- (1) Internom prijavom nepravilnosti, prijavilac obavještava odgovornu ili ovlaštenu osobu o saznanjima na osnovu kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju pokušana ili izvršena nepravilnost iz člana 4. tačka a) ovog zakona ili je njeno izvršenje u toku.
- (2) Nakon prijema prijave odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prijaviocu u roku od sedam dana od dana prijema prijave izdati potvrdu o prijemu.
- (3) Ukoliko odgovorna ili ovlaštena osoba utvrdi da prijava nije potpuna pozvat će prijavioca nepravilnosti da u roku od 15 dana prijavu nepravilnosti dopuni u skladu sa članom 12. stav (1) ovog zakona.

(4) Ukoliko prijavitelj nepravilnosti ne dopuni prijavu u roku iz stava (3) ovog člana, odgovorna ili ovlaštena osoba će na osnovu raspoloživih informacija odlučiti o daljem postupku po zaprimljenoj prijavi.

(5) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je postupati i po anonimnim prijavama. Odgovorna ili ovlaštena osoba ne smije poduzimati radnje utvrđivanja identiteta podnosioca anonimne prijave nepravilnosti.

Član 16. (Odgovorna i ovlaštena osoba)

(1) Odgovorna osoba u svakoj pravnoj osobi sa više od 30 radno angažiranih osoba odredit će ovlaštenu osobu zaduženu za prijem prijave nepravilnosti i vođenje postupaka ispitivanja osnovanosti prijave.

(2) U pravnoj osobi koja ima manje od 30 radno angažiranih osoba, obaveze ovlaštene osobe preuzima odgovorna osoba.

(3) Rad i osposobljavanje ovlaštenih osoba u postupku po prijavama uredit će se općim aktom pravne osobe, u skladu sa zakonom, koji akt mora biti lako dostupan svim osobama iz radnog okruženja, razumljiv i učinkovit.

Član 17. (Obaveze odgovorne ili ovlaštene osobe)

(1) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je:

- a) zaprimiti prijavu,
- b) bez odlaganja osigurati zaštitu osobnih podataka i anonimnost prijavioca nepravilnosti,
- c) u roku od sedam dana od dana podnošenja prijave izdati potvrdu o prijemu prijave iz člana 12. stav (1) ovog zakona,
- d) poduzeti radnje u cilju otkrivanja, sprečavanja i suzbijanja nepravilnosti na koje je ukazao prijavitelj nepravilnosti,
- e) bez odlaganja poduzeti mjere i aktivnosti kojima će se spriječiti ili otkloniti akt činjenja ili nečinjenja ako je utvrđeno nastupanje štetne radnje,
- f) poduzeti mjere na utvrđivanju disciplinske i materijalne odgovornosti osobe koja je ugrozila prava prijavioca nepravilnosti, odnosno za koju je utvrđena odgovornost na osnovu prijave nepravilnosti,
- g) u roku od 15 dana od dana podnošenja takvog zahtjeva, obavijestiti prijavioca o mjerama i aktivnostima koje su poduzete po podnesenoj prijavi,
- h) omogućiti prijaviocu uvid u spis predmeta,
- i) prijavu bez odlaganja proslijediti nadležnom organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje prekršaja ili druge nepravilnosti,
- j) prijavu bez odlaganja proslijediti nadležnom organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje krivičnog djela,
- k) prijavioca nepravilnosti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja uredne prijave obavijestiti o ishodu postupka,
- l) voditi evidenciju o zaprimljenim prijavama nepravilnosti i ishodima postupaka, te izvještavati o njima u skladu s odredbama ovog zakona.

(2) Postupanje sa prijavom u internom postupku prijavljivanja, način ostvarivanja prava podnosioca prijave, obaveze odgovorne ili ovlaštene osobe i način izvještavanja propisat će se posebnim podzakonskim aktom kojeg donosi federalni ministar pravde.

Član 18. (Eksterno prijavljivanje nepravilnosti)

(1) Ako posebnim zakonom nije propisan rok za postupanje po prijavi, organ kojem je podnesena eksterna prijava nepravilnosti dužan je bez odgode, a u svakom slučaju unutar sedam dana od prijema prijave, potvrditi taj prijem, osim ako je prijavitelj izričito zatražio suprotno ili ako nadležno tijelo opravdano vjeruje da bi se potvrdom prijema prijave ugrozila zaštita identiteta prijavioca.

(2) Ukoliko organ iz stava (1) ovog člana nije nadležan za postupanje po prijavi dužan je u roku od osam dana od dana prijema prijavu dostaviti nadležnom organu i o tome obavijestiti prijavioca nepravilnosti. Organ je pritom dužan štiti podatke o identitetu prijavioca nepravilnosti, izuzev ukoliko prijavitelj da pisanu saglasnost da se podaci o njegovom identitetu mogu priopćiti nadležnom organu.

(3) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana dužan je primijeniti mjere zaštite koje je prijaviocu nepravilnosti osigurao organ koji mu je prijavu uputio na nadležno postupanje.

(4) Nadležni organ dužan je prijaviocu nepravilnosti na njegov zahtjev pružiti informaciju o toku i radnjama poduzetim u postupku, u roku od tri mjeseca, a u složenim predmetima u roku od šest mjeseci.

(5) Nadležni organ dužan je prijavioca nepravilnosti obavijestiti o ishodu postupka po njegovu okončanju, u skladu sa zakonom.

Član 19. (Javno razotkrivanje nepravilnosti)

(1) Javno razotkrivanje nepravilnosti je otkrivanje nepravilnosti putem sredstava javnog informiranja ili na drugi način činjenja javnosti dostupnim informacije o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u toku.

(2) Prijavitelj nepravilnosti koji javno razotkriva nepravilnost ima pravo na zaštitu u skladu s ovim zakonom ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

a) prijavitelj je prvo podnio internu prijavu nepravilnosti ili eksternu prijavu nepravilnosti ili istovremeno i internu i eksternu prijavu nepravilnosti, ali u roku propisanom ovim zakonom nisu poduzete odgovarajuće mjere kao odgovor na prijavu ili ako:

b) prijavitelj nepravilnosti ima razumno uvjerenje da:

- nepravilnost može predstavljati neposrednu ili očitu opasnost za javni interes, kao u slučaju krizne situacije ili rizika od štete velikih razmjera ili

- u slučaju eksternog prijavljivanja postoji rizik od osvete ili zbog posebnih okolnosti slučaja nije vjerovatno da će se nepravilnost djelotvorno ukloniti.

III. ZABRANA OSVETE I POSTUPCI ZAŠTITE PRIJAVIOCA NEPRAVILNOSTI

Član 20. (Zabrana osvete)

- (1) Niko ne može biti izložen osveti zbog prijave nepravilnosti ili zato što je poduzeo radnje u svrhu prijavljivanja nepravilnosti, čak i ako se navodi prijave naknadno ne pokažu tačnim.
- (2) Zabranjeni su svi oblici osvete nad osobama iz člana 6. ovog zakona, uključujući prijetnje osvetom i pokušaje osvete, među ostalim posebno onih u obliku:
- a) privremenog udaljavanja, otpuštanja, razrješenja ili jednakovrijednih mjera,
 - b) nazadovanja ili uskraćivanja mogućnosti za napredovanje,
 - c) prenosa dužnosti, promjene mjesta rada, smanjenja plaće, promjene radnog vremena,
 - d) uskraćivanja mogućnosti za osposobljavanje,
 - e) negativne ocjene rada ili preporuke za zapošljavanje,
 - f) nametanja ili određivanja mjere zbog prestupa ili povrede radne obaveze ili disciplinske mjere, uključujući i finansijsku sankciju,
 - g) prisile, zastrašivanja, uznemiravanja ili izoliranja,
 - h) diskriminacije, stavljanja u nepovoljni položaj ili nepravednog tretmana,
 - i) nepretvaranja ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme ako je radnik imao legitimno očekivanje da će mu se ponuditi stalno zaposlenje,
 - j) neproduženja ugovora o radu na određeno vrijeme ili njegova prijevremenog raskida,
 - k) štete, uključujući štetu za ugled osobe, osobito na društvenim mrežama, ili finansijskog gubitka, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda,
 - l) stavljanja na crnu listu na osnovu neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu industriju, što može značiti da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektoru ili industriji,
 - m) prijevremenog raskida ugovora o nabavci robe ili usluga ili njegova poništavanja,
 - n) poništavanja licence ili dozvole,
 - o) psihijatrijskih ili liječničkih upućivanja.

Član 21. (Interni postupak zaštite)

- (1) Smatrat će se da je postupak interne zaštite pokrenut kada osoba koja trpi štetne radnje iz člana 20. stav (2) ovog zakona, podnese zahtjev odgovornoj, odnosno ovlaštenoj osobi.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosi se u roku od 30 dana od dana saznanja za štetnu radnju.
- (3) Odgovorna, odnosno ovlaštena osoba je obavezna odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) U slučaju da odgovorna, odnosno ovlaštena osoba utvrdi osnovanost zahtjeva iz stava (1) ovog člana dužna je bez odlaganja poduzeti mjere i aktivnosti kojima će se otkloniti štetna radnja i njene posljedice.

(5) Ukoliko podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana nije zadovoljan odlukom koju je odgovorna, odnosno ovlaštena osoba donijela u postupku interne zaštite, ili ukoliko odgovorna odnosno ovlaštena osoba ne donese odluku u roku iz stava (3) ovog člana, podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana može pokrenuti eksterni postupak zaštite.

Član 22. (Eksterni postupak zaštite)

(1) Postupak eksterne zaštite pokreće osoba koja trpi štetne radnje iz člana 20. stav (2) ovog zakona podnošenjem tužbe nadležnom sudu.

(2) Tužba iz stava (1) ovog člana podnosi se u roku od pet mjeseci od dana saznanja za štetnu radnju, a najkasnije u roku od tri godine od dana nastanka štetne radnje.

Član 23. (Princip hitnosti sudskog postupka)

Postupak sudske zaštite je hitan.

Član 24. (Mjesna nadležnost)

(1) Na postupke sudske zaštite prava prijavioca nepravilnosti i prava drugih osoba koje trpe štetnu radnju shodno će se primjenjivati odredbe Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).

(2) Pored suda opće mjesne nadležnosti, nadležan je i sud na čijem području tužilac ima prebivalište ili boravište.

Član 25. (Tužbeni zahtjev)

(1) Tužbom iz člana 22. stav (1) ovog zakona osoba iz člana 6. ovog zakona može istaknuti jedan ili više sljedećih zahtjeva:

a) da se utvrdi da je u vezi sa prijavljivanjem nepravilnosti došlo do ugrožavanja ili povrede njenih prava ili da je stavljena u nepovoljniji položaj, odnosno da je nastala štetna radnja iz člana 20. stav (2) ovog zakona,

b) da sud poništi konkretan akt, zabrani vršenje ili ponavljanje radnje ili naloži poduzimanje drugih konkretnih mjera i radnji radi uklanjanja štetne radnje, uključujući i uspostavljanje prijašnjeg stanja,

(2) Osoba iz člana 6. ovog zakona tužbom može tražiti i:

a) naknadu materijalne i nematerijalne štete od tuženog,

b) objavljivanje presude donesene u tom postupku u sredstvima javnog informiranja na teret tuženog, te na naslovnoj službenoj Internet stranici tuženog u trajanju od 30 dana.

Član 26.
(Teret dokazivanja)

Tužilac je dužan samo učiniti vjerovatnim da između prijave nepravilnosti i štetne radnje postoji uzročno - posljedična veza, teret dokazivanja da uzročno - posljedična veza ne postoji leži na suprotnoj strani.

Član 27.
(Mjere osiguranja)

Tužilac može podnijeti sudu prijedlog za izricanje mjera osiguranja prava prije pokretanja postupka eksterne zaštite prava ili tokom tog postupka.

Član 28.
(Oslobađanje od prethodnog snošenja troškova i davanja garancija)

Predlagač osiguranja oslobođen je od prethodnog snošenja troškova u postupku osiguranja i davanja garancija, kao uvjeta za određivanje i provedbu mjere osiguranja.

Član 29.
(Vrste mjera osiguranja)

(1) Mjere osiguranja su:

- a) odgađanje izvršenja akta odgovorne osobe,
- b) nalog odgovornoj osobi da zabrani i osigura zabranu vršenja štetne radnje,
- c) nalog odgovornoj osobi da poduzme radnje radi otklanjanja posljedica štetnih radnji, uključujući i uspostavljanje prijašnjeg stanja,
- d) nalog odgovornoj osobi da se suzdrži od ponavljanja štetne radnje.

(2) Sud je ovlašten donijeti privremenu mjeru osiguranja i mjeru osiguranja u skladu s odredbama Zakona o parničnom postupku, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 30.
(Rješenje o izricanju mjere osiguranja)

(1) O prijedlogu za izricanje mjere osiguranja sud odlučuje rješenjem u roku od osam dana od dana prijema prijedloga.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana dozvoljena je žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(3) Žalba iz stava (2) ovog člana ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Ukoliko je mjera osiguranja određena prije podnošenja tužbe, rješenjem iz stava (1) ovog člana određuje se rok ne duži od 30 dana u kojem je predlagač obavezan podnijeti tužbu i dostaviti sudu dokaz da je pokrenuo postupak eksterne zaštite.

Član 31.
(Pravni lijekovi u postupku eksterne zaštite)

(1) Protiv prvostepene odluke suda dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke suda.

(2) Protiv drugostepene odluke suda uvijek je dopuštena revizija u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja drugostepene odluke suda.

Član 32.
(Shodna primjena propisa)

Na pitanja postupka sudske zaštite koja nisu regulirana ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku.

IV. OBAVEZA STRUČNOG OSPOSABLJAVANJA, OBAVEZA IZVJEŠTAVANJA I PREISPITIVANJA UČINKOVITOSTI POSTUPAKA PRIJAVLJIVANJA NEPRAVILNOSTI

Član 33.
(Stručno osposobljavanje o zaštiti prijavioca nepravilnosti)

(1) Centar za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine osigurava stručno osposobljavanje sudija i tužilaca iz oblasti zaštite prijavioca nepravilnosti.

(2) Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine osigurava stručno osposobljavanje državnih službenika i namještenika iz oblasti zaštite prijavioca nepravilnosti.

(3) Privredne komore i udruženja poslodavaca mogu provoditi programe edukacije o zaštiti prijavioca nepravilnosti u privatnom sektoru.

Član 34.
(Obaveza izvještavanja)

(1) Odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je voditi evidenciju o svim zaprimljenim prijavama nepravilnosti, broju provedenih postupaka u radnom okruženju i njihovim ishodima u organima i tijelima općine, grada i kantona, i poslovnim subjektima sa sjedištem u kantonu, te izvještaj o njima dostaviti jednom godišnje nadležnom tijelu kantona.

(2) Odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je voditi evidenciju o svim zaprimljenim prijavama nepravilnosti, broju provedenih postupaka u radnom okruženju i njihovim ishodima u organima i tijelima Federacije i društvima sa većinskim učešćem kapitala Federacije, te izvještaj o njima dostaviti jednom godišnje nadležnom tijelu Federacije.

(3) Nadležno tijelo kantona i Federacije dužno je Federalnom ministarstvu pravde jednom godišnje podnijeti izvještaj o: broju prijava u eksternoj zaštiti, broju i ishodu postupaka proizašlih iz tih prijava i broju i ishodu sudskih postupaka.

Član 35.
(Preispitivanje učinkovitosti postupaka)

Federalno ministarstvo pravde će najmanje jednom u tri godine preispitati učinkovitost postupaka za zaprimanje prijava i dalje postupanje na osnovu njih, i dostaviti izvještaj Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 36.
(Prekršaji poslodavca)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 KM kaznit će se pravna osoba - poslodavac ako:

- a) ne uspostavi sistem internog prijavljivanja nepravilnosti (član 15.),
- b) ne donese opći akt (član 16. stav (1)),
- c) ne odredi ovlaštenu osobu ako ima više od 30 radno angažiranih osoba (član 16. stav (2)),
- d) opći akt ne učini dostupnim svim osobama u radnom okruženju (član 16. stav (3)),
- e) poduzima ili ne sprječava poduzimanje štetnih radnji prema prijaviocu i osobama koje u skladu s ovim zakonom uživaju zaštitu (član 20.),
- f) ne postupi po rješenju kojim se određuje mjera osiguranja (član 30.),
- g) ne osigura uvjete za vođenje evidencije o svakoj zaprimljenoj prijavi nepravilnosti (član 34.),

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba kod pravne osobe.

(3) Poslodavac - fizička osoba kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM.

Član 37.
(Prekršaji odgovorne ili ovlaštene osobe u postupku internog prijavljivanja nepravilnosti i postupku interne zaštite)

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se odgovorna ili ovlaštena osoba koja u postupku internog prijavljivanja nepravilnosti ili postupku interne zaštite:

- a) odbije primiti prijavu (član 17. tačka a)),
- b) bez odlaganja ne osigura zaštitu osobnih podataka i anonimnost prijavioca nepravilnosti (član 17. tačka b)),
- c) u roku od sedam dana od dana podnošenja prijave ne izda prijaviocu potvrdu o prijemu prijave (član 17. tačka c)),
- d) ne poduzme radnje u cilju otkrivanja, sprečavanja i suzbijanja nepravilnosti na koje je ukazao prijavitelj nepravilnosti (član 17. tačka d)),
- e) bez odlaganja ne poduzme mjere i aktivnosti kojima će se spriječiti ili otkloniti akt činjenja ili nečinjenja ako je utvrđeno nastupanje štetne radnje (član 17. tačka e)),

- f) ne poduzme mjere na utvrđivanju disciplinske i materijalne odgovornosti osobe koja je ugrozila prava prijavioca nepravilnosti, odnosno za koju je utvrđena odgovornost na osnovu prijave nepravilnosti (član 17. tačka f)),
- g) u roku od 15 dana ne obavijesti prijavioca o mjerama i aktivnostima koje su poduzete po podnesenoj prijavi (član 17. tačka g)),
- h) ne omogući prijaviocu uvid u spis predmeta (član 17. tačka h)),
- i) prijavu bez odlaganja ne proslijedi organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje prekršaja ili druge nepravilnost (član 17. tačka i)),
- j) prijavu bez odlaganja ne proslijedi nadležnom organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje krivičnog djela (član 17. tačka j)),
- k) prijavioca nepravilnosti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja uredne prijave ne obavijesti o ishodu postupka (član 17. tačka k)),
- l) ne vodi evidenciju o zaprimljenim prijavama nepravilnosti i ishodima postupaka (član 17. tačka l)),
- lj) ne podnese izvještaj o zaprimljenim prijavama nepravilnosti i ishodima postupaka u skladu s odredbama ovog zakona (član 17. tačka l)),
- m) u propisanom roku ne odluči o zahtjevu za internu zaštitu (član 21. stav (3)),
- n) nakon što utvrdi osnovanost zahtjeva za internu zaštitu bez odlaganja ne poduzme mjere i aktivnosti kojima će se otkloniti štetna radnja i njene posljedice (član 21. stav (4)).

Član 38. (Prekršaj prijavioca nepravilnosti)

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije za koje u momentu podnošenja prijave zna da su lažne, osim ako se ne radi o krivičnom djelu.

Član 39. (Nadzor)

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove.

Član 40. (Prihod od novčanih kazni)

Prihodi od novčanih kazni izrečenih u skladu s ovim zakonom pripadaju budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

(Odnos federalnog i kantonalnih zakona)

Kantoni koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeli propise o zaštiti prijavitelaca nepravilnosti dužni su te propise uskladiti sa principima ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Član 42.

(Obaveza donošenja podzakonskog i općeg akta)

- (1) Federalni ministar pravde dužan je podzakonski akt iz člana 17. stav (2) ovog zakona donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Pravne osobe dužne su donijeti opći akt iz člana 16. stav (3) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O ZAŠTITI PRIJAVILACA NEPRAVILNOSTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zaštiti prijavitelaca nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon) sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti. Kako se Zakonom, između ostalog, uređuje i postupak zaštite prijavitelaca nepravilnosti pred nadležnim sudovima, dodatni ustavni osnov za donošenje ovog propisa nalazi se i u odredbi člana IV.C.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj će pravila postupka potrebna da bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima biti uređena zakonima Federacije.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona ogledaju se u činjenici da u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoje pravni, a niti institucijski mehanizmi kojima bi se osigurala efikasna zaštita prijavitelaca nepravilnosti. Na nivou Bosne i Hercegovine egzistira Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 100/13), u Republici Srpskoj na snazi je Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju („Službeni glasnik RS“, broj: 62/17), a u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 25/18), te je jedino na nivou Federaciji Bosne i Hercegovine predmetna materija ostala u cijelosti neuređena. U Mišljenju (Avis) Evropske komisije o prijavi Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji od 29.05.2019. godine definirano je 14 prioriteta koje je Bosna i Hercegovina dužna ispuniti u kontekstu procesa evropskih integracija. U oblasti Vladavine prave kao jedan od prioriteta određeno je jačanje prevencije i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, uključujući i protiv pranja novca i terorizma, između ostalog i putem usvajanja i provođenja propisa o sukobu interesa i zaštiti prijavitelaca nepravilnosti (Prioritet broj 7). Relevantni pravni okvir Evropske unije sa kojim Bosna i Hercegovina ima obavezu uskladiti domaće zakonodavstvo je Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23.10.2019. godine o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije. Obradivač se prilikom pripreme Zakona rukovodio principima i terminologijom propisanim Direktivom, te se ovim propisom stvara pravni osnov za modernu i djelotvornu zaštitu prijavitelaca nepravilnosti koji u radnom okruženju nakon prijave nepravilnosti nerijetko budu izloženi različitim štetnim radnjama (otkaz ugovora o radu, nemogućnost napredovanja, premještaj, mobbing, posredna i neposredna diskriminacija i drugo) koje radnje se prema prijaviocima nepravilnosti poduzimaju iz osvete. Federalnom ministarstvu pravde su prilikom pripreme Zakona stavljene na raspolaganje podrška i ekspertna pomoć Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini,

kao i Misije OSCE – a u Bosni i Hercegovini, koja saradnja je rezultirala predloženim zakonskim tekstom.

III. - USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKOM PRAVNOM STEČEVINOM

Prilikom izrade nacrtu navedenog zakona, Federalno ministarstvo pravde imalo je u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu evropske pravne stečevine. Evropska unija je usvojila Direktivu (EU) 2019/1937 Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2019. godine o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019.). Ovim zakonom se zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine djelimično usklađuje sa predmetnom Direktivom, pri čemu se potpuna usklađenost očekuje u nastavku procesa pridruživanja Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo Evropskoj uniji.

IV. - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

Strukturu Zakona o zaštiti prijavilaca nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine čini ukupno šest poglavlja:

Poglavlje I. „Osnovne odredbe“ obuhvata članove 1. do 11. kojima je kao predmet Zakona propisana zaštita prijavilaca nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, postupci prijave nepravilnosti, opseg zaštite prijavilaca nepravilnosti, postupci zaštite prava prijavilaca nepravilnosti, obaveze subjekata na koje se odnosi ovaj zakon, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu prijavilaca nepravilnosti (član 1.). Članom 2. se utvrđuje djelimična usklađenost ovog zakona sa Direktivom Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. oktobra 2019. godine o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije, Prečišćena verzija od 11.03.2024. godine, imajući u vidu da predmetni zakon predstavlja jedan od prioriternih zakona koje je na nivou Federacije Bosne i Hercegovine potrebno usvojiti u procesu integracije Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Zatim se članom 3. kao svrha Zakona definiše osiguranje djelotvornog sistema zaštite prijavilaca nepravilnosti od bilo kojeg oblika ugrožavanja ili povrede prava prijavilaca i drugih osoba koje, u skladu s ovim zakonom, uživaju zaštitu koja bi mogla biti u vezi sa prijavom nepravilnosti kojima se povređuje javni interes, uključujući i prijavu nepravilnosti koja se odnosi na poduzimanje koruptivnih radnji, kršenje ljudskih prava, kao i zloupotrebu službenih ovlasti ili službenog položaja. Članom 4. Zakona propisani su osnovni pojmovi koji se koriste u ovom zakonu, a koji u terminološkom smislu predstavljaju novinu u zakonodavstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Tako se „prijavom nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine“ smatra otkrivanje informacija o povredi prava koja se odnosi na sljedeća područja: javnu nabavku, finansijske usluge, proizvode i tržišta, sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, sigurnost i usklađenost proizvoda, sigurnost prometa, zaštitu okoliša, zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost, sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje

i dobrobit životinja, javno zdravlje, zaštitu potrošača, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, te sigurnost mrežnih i informacijskih sistema, uključujući i informacije o korupciji, kršenju ljudskih prava, zloupotrebi službenih ovlasti ili službenog položaja. Pod „internim prijavljivanjem nepravilnosti“ smatra se prijavljivanje kojim prijavioc obavještava odgovornu ili ovlaštenu osobu o saznanjima na osnovu kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost pokušana, izvršena ili je u toku. „Eksternim prijavljivanjem nepravilnosti“ prijavioc obavještava organe nadležne za provedbu inspekcijskog nadzora, organe unutrašnjih poslova, tužilaštva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i druge organe u Federaciji BiH o saznanjima na osnovu kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost pokušana, izvršena ili je u toku. „Javnim razotkrivanjem“ prijavioc informacije o nepravilnostima razotkriva putem sredstava javnog informiranja ili na drugi način čini javno dostupnim informacije o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je u toku. Pod „prijaviocem“ podrazumijevamo fizičku osobu koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije o povredama stečene u okviru aktivnosti povezanih s poslom, a pod uvjetima propisanim Zakonom, pored prijavioca, pravnu zaštitu uživaju i „povezane osobe“ pod kojima se podrazumijevaju pomagači prijavioca nepravilnosti, srodnici, kolege i sve druge osobe povezane s prijaviocem nepravilnosti koje bi mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju, pravni subjekti u vlasništvu prijavioca nepravilnosti, za koje prijavioci nepravilnosti rade ili s kojima su prijavioci na drugi način povezani u radnom okruženju. „Pomagač prijavioca“ je fizička osoba koja pomaže prijaviocu u postupku prijavljivanja u radnom okruženju, te čija bi pomoć trebala biti povjerljiva. „Prijavljena osoba“ znači fizička ili pravna osoba koja je u prijavi ili pri javnom razotkrivanju navedena kao osoba koja je počinila povredu ili s kojom je ta osoba povezana. „Radno okruženje“ označava profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, nezavisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stiču informacije o nepravilnostima i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve nepravilnosti, uključivši situaciju kada je aktivnost u međuvremenu prestala ili neposredno treba ili je trebala započeti. Takve aktivnosti posebno uključuju osobe u radnom odnosu, osobe koje imaju položaj samozaposlenih osoba, imaoce dionica i poslovnih udjela, kao i osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela trgovačkog društva, uključujući neizvršne članove, te volontere i plaćene ili neplaćene pripravnike, osobe koje rade pod nadzorom i u skladu s uputama ugovarača, podugovarača i dobavljača i osobe koje na bilo koji način učestvuju u djelatnostima pravne ili fizičke osobe. „Prijavljena osoba“ je fizička ili pravna osoba koja je u prijavi ili pri javnom razotkrivanju navedena kao osoba koja je počinila povredu ili s kojom je ta osoba povezana. Pod pojmom „osveta“ Zakon podrazumijeva svaku direktnu ili indirektnu štetnu radnju ili propust u radnom okruženju potaknutu internim ili eksternim prijavljivanjem ili javnim razotkrivanjem koja uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu prijaviocu. „Odgovorna osoba“ je osoba u organu javne vlasti, privrednom društvu ili u drugoj pravnoj osobi kojoj je s obzirom na njenu dužnost ili na osnovu posebne ovlasti povjeren određeni krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili podzakonskih propisa, ili općeg akta organa javne uprave, privrednog društva ili druge pravne osobe u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnjom ili nekom drugom privrednom djelatnošću ili na nadzor nad njima, a „ovlaštena osoba“ je osoba ovlaštena od strane odgovorne osobe za postupanje po prijavama prijavioca nepravilnosti. Prijavioc nepravilnosti ima na raspolaganju mogućnost da nepravilnost prijavi internim ili eksternim putem, kao i da javno razotkrije informacije o nepravilnosti. „Povezanom osobom“ smatraju se, pored

pomagača prijavioca nepravilnosti, i njegovi srodnici, kolege i sve druge osobe povezane s prijaviocem nepravilnosti koje bi mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju, pravni subjekti u vlasništvu prijavioca nepravilnosti, za koje prijavioci nepravilnosti rade ili s kojima su prijavioci na drugi način povezani u radnom okruženju. O "razumnom uvjerenju" kao standardu prema kojem se cijeni opravdanost podnošenja prijave nepravilnosti će biti riječ ako je prijavitelj nepravilnosti imao opravdan razlog vjerovati da su prijavljene informacije o povredama istinite u trenutku prijave i da su te informacije obuhvaćene područjem primjene.

Članovima 5. do 11. Zakona propisani su osnovni principi o zaštiti prijavioca nepravilnosti: Princip društvene odgovornosti prema kojem svaka osoba ima pravo da prijavi bilo koje kršenje zakona ili propisa u javnom ili privatnom sektoru za koje sazna na posredan ili neposredan način (član 5.) Principom zaštite prijavioca nepravilnosti određeni su uvjeti i rokovi koji moraju biti ispunjeni da bi prijavitelj uživao zaštitu u skladu s ovim zakonom, kao i krug osoba koje također uživaju zaštitu, iako same nisu prijavioci nepravilnosti, ali su učinile vjerovatnim da je prema njima iz osвете poduzeta štetna radnja (član 6.), Princip obaveznosti postupanja po prijavi nepravilnosti propisano je članom 7., a Princip hitnosti postupka zaštite prijavioca nepravilnosti članom 8. Zakona. Princip zabrane sprečavanja prijavljivanja nepravilnosti propisano je članom 9. Zakona. Članom 10. Zakona uređen je Princip zabrane zloupotrebe prijavljivanja nepravilnosti, te se smatra da je zloupotreba naročito izvršena ako je prijavitelj dostavio informaciju o nepravilnosti za koju u momentu podnošenja zna da je lažna. Osoba protiv koje je podnesena lažna prijava nepravilnosti ima pravo na naknadu štete u skladu sa općim odredbama o naknadi štete.

Poglavlje II. naziva "Prijavljivanje nepravilnosti" sadrži odredbe članova 11. do 20. Zakona. Prijava nepravilnosti podrazumijeva pisano ili usmeno obavještenje koje sadrži podatke o nepravilnostima, odnosno informacije o saznanjima i okolnostima na osnovu kojih prijavitelj nepravilnosti ima razumno uvjerenje da je nepravilnost iz člana 4. tačka a) Zakona pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u toku, a koja može biti podnesena i anonimno (čl. 11. i 12.). U vezi sa zaštitom osobnih podataka prijavioca nepravilnosti, propisana je obaveza odgovorne ili ovlaštene, ali i svake druge osobe da štite osobne podatke prijavioca nepravilnosti ili povezane osobe, odnosno podatke na osnovu kojih se može otkriti njihov identitet. Ako je tokom postupka neophodno otkriti identitet prijavioca nepravilnosti, odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prethodno o tome, prije otkrivanja identiteta, obavijestiti prijavioca nepravilnosti. Zaštita osobnih podataka prijavioca proteže se i na anonimne prijaviocе čiji identitet bude naknadno otkriven (član 13.). Članom 14. Zakona propisane su vrste zaštićenog prijavljivanja nepravilnosti u koje ubrajamo interno prijavljivanje nepravilnosti, eksterno prijavljivanje nepravilnosti i javno razotkrivanje nepravilnosti. Nepravilnost se može prijaviti putem internog ili eksternog prijavljivanja nepravilnosti, a prijavitelj ima pravo i istovremeno podnijeti internu i eksternu prijavu nepravilnosti.

Internom prijavom nepravilnosti, prijavitelj obavještava odgovornu ili ovlaštenu osobu o saznanjima na osnovu kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju pokušana ili izvršena nepravilnost ili je njeno izvršenje u toku. Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prijaviocu u roku od sedam dana od dana prijema prijave izdati potvrdu o prijemu. Odgovorna ili ovlaštena osoba pozvat će prijavioca nepravilnosti da u roku od 15 dana prijavu nepravilnosti dopuni, ukoliko ista ne sadrži sve potrebne podatke. Ukoliko prijavitelj nepravilnosti u ovom roku ne dopuni prijavu, odgovorna ili ovlaštena osoba će na osnovu raspoloživih informacija odlučiti o daljem postupku po zaprimljenoj prijavi. Propisano je obavezno postupanje i po prijavama koje su anonimne, s tim što

odgovorna ili ovlaštena osoba ne smije poduzimati radnje utvrđivanja identiteta prijavioca (član 15.). Članom 16. propisana je obaveza svake pravne osobe koja ima više od 30 radno angažiranih da odredi osobu koja je ovlaštena provoditi postupke po prijavama nepravilnosti. Za pravne osobe sa manje od 30 radno angažiranih za vođenje postupka po prijavama nadležna je odgovorna osoba u pravnoj osobi. Rad i osposobljavanje ovlaštenih osoba u postupku po prijavama uredit će se općim aktom pravne osobe, u skladu sa zakonom, koji akt mora biti lako dostupan svim osobama iz radnog okruženja, razumljiv i učinkovit. Članom 17. su propisane obaveze odgovorne ili ovlaštene osobe u internom postupku prijavljivanja nepravilnosti. Povreda obaveza normiranih članom 17. Zakona predstavlja prekršaj za koje Zakon propisuje novčanu kaznu, što je bliže uređeno Kaznenim odredbama Zakona.

U vezi s eksternim prijavljivanjem nepravilnosti, čija je suština da se prijava nepravilnosti podnosi organima nadležnim za provedbu inspekcijskog nadzora, organima unutrašnjih poslova, tužilaštvima, tijelima za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i drugim organima u Federaciji BiH, članom 18. Zakona regulirana je obaveza tih organa da bez odgode, a u svakom slučaju unutar sedam dana od prijema potvrde, izdaju potvrdu o prijemu prijave, izuzev ako prijavitelj nepravilnosti izričito zatraži suprotno ili nadležno tijelo opravdano vjeruje da bi se potvrdom prijema prijave ugrozila zaštita identiteta prijavioca. Stavom (2) ovog člana uređen je postupak nadležnog organa po prijavi, a stavom (3) obaveza nadležnog organa da eksterni postupak okonča u roku od tri mjeseca, odnosno u složenim predmetima u roku od šest mjeseci, te prijavioca obavijesti o ishodu postupka, u skladu sa Zakonom. Članom 19. uređeno je javno razotkrivanje nepravilnosti kao vrsta zaštićenog prijavljivanja kod kojeg se otkrivanje nepravilnosti vrši putem sredstava javnog informiranja ili se na drugi način javnosti čine dostupnim informacije o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u toku, kao i uvjeti pod kojima takav prijavitelj uživa pravo na zaštitu.

Poglavlje III. "Zabrana osvete i postupci zaštite prijavioca nepravilnosti" obuhvata članove 20. do 32. Zakona. Članom 20. propisana je zabrana osvete prijaviocu nepravilnosti i drugim osobama koje uživaju zaštitu, te niko ne može biti izložen štetnoj radnji zbog prijave nepravilnosti ili zato što je poduzeo radnje u svrhu prijavljivanja nepravilnosti, čak i ako se navodi prijave naknadno ne pokažu tačnim. Zabranjeni su svi oblici osvete, uključujući prijetnje osvetom i pokušaje osvete zbog podnesene prijave nepravilnosti. U svrhu zaštite od osvete, Zakonom su propisani interni i eksterni postupak zaštite. U skladu s odredbama člana 21. Zakona postupak interne zaštite smatra se pokrenutim kada osoba koja trpi štetne radnje podnese zahtjev odgovornoj, odnosno ovlaštenoj osobi, i to u roku od 30 dana saznanja za štetnu radnju. Kada odgovorna, odnosno ovlaštena osoba utvrdi osnovanost zahtjeva dužna je bez odlaganja poduzeti mjere sprečavanja štetne radnje i njenih posljedica po prijavioca nepravilnosti, te u roku od 30 dana okončati postupak interne zaštite. Podnosilac internog zahtjeva za zaštitu koji nije zadovoljan odlukom donesenom u internom postupku ili o čijem zahtjevu za zaštitu nije odlučeno u Zakonom propisanom roku može pokrenuti eksterni postupak zaštite. Članom 22. Zakona određeno je da se eksterni postupak zaštite pokreće podnošenjem tužbe nadležnom sudu, u roku od pet mjeseci od dana saznanja za štetnu radnju, a najkasnije u roku od tri godine od dana nastanka štetne radnje. Članom 23. normirana je obaveza hitnog postupanja u postupku eksterne zaštite, a članom 24. mjesna nadležnost za postupke zaštite prava prijavioca drugih osoba koje trpe štetnu radnju. Članom 25. propisan je sadržaj tužbenog zahtjeva, te petit tužbe može sadržavati jedan ili više tužbenih zahtjeva: da

se utvrdi da je u vezi sa prijavljivanjem nepravilnosti došlo do ugrožavanja ili povrede njenih prava ili da je stavljena u nepovoljniji položaj, odnosno da je nastala štetna radnja, kao i da sud poništi konkretan akt, zabrani vršenje ili ponavljanje radnje ili naloži poduzimanje drugih konkretnih mjera i radnji radi uklanjanja štetne radnje, uključujući i uspostavljanje prijašnjeg stanja. Pored toga, tužbom se može tražiti i naknada materijalne i nematerijalne štete, te objavljivanje presude donesene u tom postupku u sredstvima javnog informiranja na teret tuženog, te na naslovnoj službenoj internet stranici tuženog u trajanju od 30 dana. Član 26. sadrži pravilo o teretu dokazivanja. Članovima 27. do 31. uređene su mjere osiguranja koje sud može odrediti prije pokretanja postupka eksterne zaštite prava ili tokom postupka (član 27.), oslobađanje od prethodnog snošenja troškova i davanja garancija (član 28.), vrste mjera osiguranja (član 29.), rješenje o izricanju mjere osiguranja (član 30.) i pravni lijekovi u postupku eksterne zaštite. U vezi sa pravnim lijekovima, Zakonom je propisano da je protiv prvostepene odluke suda dopuštena žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke suda, a da je protiv drugostepene odluke suda uvijek dopuštena revizija u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja drugostepene odluke (član 31.). Članom 32. propisano je da će se na pitanja postupka sudske zaštite koja nisu regulirana ovim zakonom, shodno primijeniti odredbe Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).

U Poglavlje IV. „Obaveza stručnog osposobljavanja, obaveza izvještavanja i preispitivanja djelotvornosti postupaka prijavljivanja nepravilnosti“ inkorporirani su članovi 33. do 35. Zakona. Članom 33. propisana je obaveza Centra za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine, kao i Agencije za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine da osigura stručno osposobljavanje o zaštiti prijavioca nepravilnosti za sudije i tužioce, odnosno državne službenike i namještenike, te mogućnost privrednih komora i udruženja poslodavaca da edukacije ove vrste organiziraju za osobe angažirane u privatnom sektoru. Članom 34. uređena je obaveza izvještavanja o postupcima po prijavama nepravilnosti na način da je odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna voditi evidenciju o svim zaprimljenim prijavama nepravilnosti, broju provedenih postupaka u radnom okruženju i njihovim ishodima u organima i tijelima općine, grada i kantona, i poslovnim subjektima sa sjedištem u kantonu, te izvještaj o njima dostaviti jednom godišnje nadležnom tijelu kantona. Nadalje, odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je voditi evidenciju o svim zaprimljenim prijavama nepravilnosti, broju provedenih postupaka u radnom okruženju i njihovim ishodima u organima i tijelima Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), i društvima sa većinskim učešćem kapitala Federacije, te izvještaj o njima dostaviti jednom godišnje nadležnom tijelu Federacije. Nadležno tijelo kantona i Federacije dužno je Federalnom ministarstvu pravde jednom godišnje podnijeti izvještaj o: broju prijava u eksternoj zaštiti, broju i ishodu postupaka proizašlih iz tih prijava i broju i ishodu sudskih postupaka. Članom 35. propisana je obaveza Federalnog ministarstva pravde da najmanje jednom u tri godine preispita djelotvornost postupaka za zaprimanje prijava i dalje postupanje na osnovu njih, te o tome dostavi izvještaj Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.

Poglavlje V. „Kaznene odredbe“ obuhvata članove 36. do 40. Zakona. Članom 36. propisani su prekršaji i novčane kazne za poslodavca, to jest poslodavca – pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi, te poslodavca – fizičku osobu u vezi sa zaštitom prijavioca nepravilnosti. Raspon novčanih kazni za poslodavca – pravnu osobu propisan je u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 KM, za odgovornu osobu u pravnoj osobi u rasponu od 1.000,00 do 10.000,00, kao i za poslodavca -

fizičku osobu. Članom 37. regulirani su prekršaji odgovorne ili ovlaštene osobe u postupku internog prijavljivanja nepravilnosti i postupku interne zaštite, za koje je propisana novčana kazna u rasponu od 1.000,00 do 10.000,00 KM. Članom 38. propisana je novčana kazna u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 KM za prijavioca nepravilnosti koji prijavi ili javno razotkrije informacije za koje u momentu podnošenja prijave zna da su lažne, osim ako se ne radi o krivičnom djelu. Članom 39. za provođenje inspekcijskog nadzora nad provedbom ovog zakona kao nadležna je određena Federalna uprava za inspekcijske poslove, a članom 40. da prihodi od novčanih kazni pripadaju budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Poglavlje VI. „Prelazne i završne odredbe“ sadrži članove 41. do 43. Zakona kojima je propisano da su kantoni koji su usvojili propise o zaštiti prijavitelaca nepravilnosti dužni te propise uskladiti s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu (član 41.), da je federalni ministar pravde dužan u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu zakona donijeti podzakonski akt o postupanju sa prijavom u internom postupku prijavljivanja, načinu ostvarenja prava podnosioca prijave, obaveza odgovorne ili ovlaštene osobe i načinu izvještavanja, a pravni subjekti opći akt o radu i osposobljavanju ovlaštene osobe u roku od šest mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu (član 42.), kao i da Zakon o prijaviocima nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“ (član 43.).

V. - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SKRAĆENE PROCJENE UTJECAJA PROPISA

Naziv aktivnosti	Izrada prednacrtu zakona
Naziv prednacrtu/nacrtu zakona	Prednacrt zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine
Datum	01.07.2024. godine
Obrađivač	Federalno ministarstvo pravde
I - Uskladenost prednacrtu/nacrtu zakona sa strateškim dokumentima i Programom rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije	
Je li prednacrt/nacrt zakona sukladan strateškim dokumentima i programu rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije?	
Odgovor: DA, sa Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine 2023. – 2026. i Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2024.godinu.	
Je li prednacrt/nacrt zakona povezan za druge važeće propise ili ima učinak na druge važeće propise? Ako DA, navedite koje:	
<p>DA, povezan je sa Zakonom o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16, 89/18, 23/20 – Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, 49/21 – dr. zakon, 103/21 – dr. Zakon, 44/22 i 39/42), Zakonom o vijeću zaposlenika („Službene novine Federacije BiH“, broj 38/04), Zakonom o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06, 04/12, 99/15 i 09/17 - Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-13/16), Zakonom o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/05, 45/10 – dr. zakon i 103/21), Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/15 i 75/21), Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 73/14 i 19/17 – Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U – 1/15), Kaznenim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23), Zakonom o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/14, "Službeni glasnik BiH", broj 41/22 - odluka Ustavnog suda BiH i broj 68/22 - odluka Ustavnog suda BiH), Zakonom o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), Zakonom o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 02/98, 48/99 i 61/22) i Zakonom o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 09/09, 12/10, 08/13, 59/14 i 74/20).</p>	
II - Ocjena trenutnog stanja i ciljevi koji se žele postići prednacrtom/nacrtom zakona	
1) Koji je osnovni problem? Zašto postojeće stanje nije zadovoljavajuće?	
<p>Odgovor: Razlozi za donošenje Zakona ogledaju se u činjenici da na razini Federacije Bosne i Hercegovine ne postoje pravni, a niti institucijski mehanizmi kojima bi se osigurala efikasna zaštita prijavitelja nepravilnosti. Na razini Bosne i Hercegovine egzistira Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 100/13), u Republici Srpskoj na snazi je Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju („Službeni glasnik RS“, broj 62/17), a u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 25/18), te je jedino na razini Federaciji Bosne i Hercegovine predmetna materija ostala u cijelosti neuređena. U Mišljenju (Avis) Europske komisije o prijavi Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj</p>	

uniji od 29.05.2019. godine definirano je 14 prioriteta koje je Bosna i Hercegovina dužna ispuniti u kontekstu procesa evropskih integracija. U oblasti Vladavine prave kao jedan od prioriteta određeno je jačanje prevencije i borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, uključujući i protiv pranja novca i terorizma, između ostalog i putem usvajanja i provođenja propisa o sukobu interesa i zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Prioritet broj 7). Obradivač se prilikom pripreme Prednacrta zakona rukovodio principima i terminologijom propisanim Direktivom, te se ovim propisom stvara pravni temelj za suvremenu i učinkovitu zaštitu prijavitelja nepravilnosti koji u radnom okruženju nakon prijave nepravilnosti nerijetko budu izloženi različitim štetnim radnjama (otkaz ugovora o radu, nemogućnost napredovanja, premještaj, mobbing, posredna i neposredna diskriminacija i drugo) koje radnje se prema prijaviteljima nepravilnosti poduzimaju iz osвете. Nepostojanje pravnog temelja za zaštitu prijavitelja nepravilnosti je ujedno najznačajniji razlog zbog kojeg postojeće stanje nije zadovoljavajuće. Naime, bez zagarantiranog prava na zaštitu prijavitelja nepravilnosti od osвете teško je od pojedinaca očekivati spremnost na prijavljivanje nepravilnosti, uključujući i koruptivne radnje, koje se mogu desiti u radnom okruženju. Predloženim Prednactrom zakona garantira se pravna zaštita prijavitelja nepravilnosti kako u javnom, tako i u privatnom sektoru. Prednactrom se, sukladno Direktivi, propisuju različiti modaliteti prijavljivanja nepravilnosti: interno prijavljivanje koji postupak prijave se dešava u radnom okruženju, eksterno prijavljivanje koje podrazumijeva prijavu nepravilnosti nadležnom organu, npr. tužiteljstvima, inspekcijama, institucijama za borbu protiv korupcije, a zaštićeni oblik prijavljivanja je i javno razotkrivanje informacija o nepravilnostima putem medija, društvenih mreža i drugih kanala javnog objavljivanja informacija. Prijavitelj nepravilnosti uživa pravnu zaštitu. Postupci zaštite usmjereni su na zaštitu od osвете, odnosno zaštitu od poduzimanja štetnih radnji prema prijavitelju nepravilnosti i sa njim povezanim licima, poput otkaza ugovora o radu, sprječavanja napredovanja, diskriminacije u radnom okruženju i dr., samo temeljem činjenice da je ta osoba prijavila nepravilnost. Prijavitelj može zatražiti zaštitu u internom postupku koji se vodi u radnom okruženju, a ako je nezadovoljan ishodom tog postupka i ako mu zaštita bude uskraćena, na raspolaganju ima opciju pokretanja eksternog postupka zaštite putem podnošenja tužbe nadležnom sudu. Prednactrom zakona se, nadalje, propisuje obveza zaštite identiteta prijavitelja nepravilnosti, kao i žurnost svih postupka pokrenutih u svezi sa prijavljenom nepravilnošću. Kako bi sustav zaštite prijavitelja nepravilnosti bio efikasan, prava prijavitelja nepravilnosti se štite i na način da su određene radnje činjenja, odnosno nečinjenja, uz pripadajuće novčane kazne, Prednactrom propisane kao prekršaji poslodavca/odgovorne osobe kod poslodavaca, odnosno prekršaji osobe koja je u radnom okruženju ovlaštena voditi postupke povodom podnesenih prijava nepravilnosti. S druge strane, Prednactr zakona prepoznaje i zaštitne mehanizme za osobe koje su u prijavama nepravilnosti označene kao počinitelji nepravilnosti, kako bi se pružila adekvatna zaštita u slučaju lažnog prijavljivanja, te je pored naknade štete zbog takvog prijavljivanja propisana i novčana kazna za osobe koje podnesu lažnu prijavu nepravilnosti.

2) Koji cilj se želi postići? U kojoj mjeri se očekuje da će prednactr/nactr zakona riješiti definirani problem i u kojem razdoblju?

Odgovor: Sa danom stupanja na snagu Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine na razini Federacije Bosne i Hercegovine otklonit će se dosadašnje pravna praznina u pogledu učinkovite zaštite prijavitelja nepravilnosti kako u javnom, tako i u privatnom sektoru.

3) Navedite sve subjekte (ministarstva, uprave, upravne organizacije, organizacije civilnog društva, itd.) koji će izravno primjenjivati i na koje se izravno odnosi prednactr/nactr zakona.

Odgovor: Prednactr zakona se izravno odnosi na poslodavce u javnom sektoru, bez obzira da li se radi o organu vlasti ili javnom poduzeću ili drugoj pravnoj osobi koja ima javna ovlaštenja, te poslovne subjekte u privatnom sektoru, kao i osobe koje su kod istih trenutno radno angažirane ili je njihov radni angažman trebao započeti ili je on okončan. Imajući u vidu da su Prednactrom zakona propisani različiti modaliteti prijave nepravilnosti, u slučaju eksternog prijavljivanja nepravilnosti, ovaj propis se izravno odnosi i na organe nadležne za provedbu inspeksijskog nadzora, organe unutarnjih poslova, tužiteljstva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti. Ukoliko se povodom prijave nepravilnosti pokrene sudski postupak, ovaj propis će se neposredno odnositi i na redovne sudove u Federaciji Bosne i Hercegovine.

III - Proces konzultacija

1) Navedite sve subjekte s kojima ste se konzultirali i način na koji ste vršili konzultacije (javna rasprava, pisani komentari, itd.)

Odgovor: Konzultacije nisu izvršene.

2) Koji su rezultati konzultacija i da li su utjecali na sadržaj novog zakona?

Odgovor: Prednacrt zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti Federaciji Bosne i Hercegovine pripremljen je uz podršku i ekspertnu pomoć Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini, Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini, kao i Misije OSCE – a u Bosni i Hercegovini koji je djelomično usklađen sa relevantnim pravnim propisom Europske unije, i to Direktivom (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23.10.2019. godine o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije. Konzultacije će uslijediti naknadno, imajući u vidu da će predmetni propis biti upućen u redovnu legislativnu proceduru.

IV - Alternativna rješenja – identifikacija opcija

1) Navedite opcije koje ste razmatrali, a kojima se može riješiti definirani problem i ostvariti cilj. Kratko opišite rezultate analize svake od tih opcija.

Normativno rješenje: Usvajanjem Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti uspostavio bi se pravni mehanizam zaštite prijavitelja nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nenormativno rješenje: Razmatrana je opcija „ne poduzimati ništa“, međutim uz ovakav pristup negativne posljedice bi se nastavile odražavati na pravnu sigurnost, te i dalje ne bi egzistirao pravni temelj za zaštitu prijavitelja nepravilnosti na razini Federacije Bosne i Hercegovine, te bi stanje ostalo na trenutnoj, nezadovoljavajućoj razini.

2) Objasnite zašto je izabrana opcija najpovoljnija za rješenje problema.

Odgovor: Izabrana opcija predstavlja najpovoljnije rješenje problema iz razloga što se jedino usvajanjem Zakona o prijaviteljima nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine problem može adekvatno adresirati.

V - Utjecaj odabranog rješenja problema na gospodarstvo, društvo i okoliš

1a) Utječe li prednacrt/nacrt zakona na poslovno okruženje? Kreira li dodatna administrativna opterećenja? Utječe li na rad malih i srednjih poduzeća i obrtnika? Hoće li imati utjecaja na funkcioniranje tržišta i konkurenciju?

Odgovor: NE.

1b) Koji su finansijski učinci prednacrt/nacrta zakona? Utječe li na operativne troškove i obavljanje poslovanja? Utječe li na priliv sredstava u javne proračune?

Odgovor: NE.

2a) Utječe li na prednacrt/nacrt zakona na mogućnost zapošljavanja i tržište rada?

Odgovor: NE.

2b) Tretira li prednacrt/nacrt zakona pitanje ravnopravnosti spolova? Je li osigurana socijalna uključenost i zaštita posebnih skupina? Daje li mogućnost pristupa zdravstvenoj i socijalnoj skrbi i obrazovanju?

Odgovor: NE.

3) Hoće li prednacrt/nacrt zakona imati utjecaje na okoliš?

a) DA

b) NE

Objasnite:

VI - Provođenje zakona

1) Precizira li prednacrt/nacrt zakona tko je odgovoran za njegovu primjenu i na koji način? Koja razina vlasti je mjerodavna za primjenu? Tko vrši nadzor?

Odgovor: Da, ovaj propis će primjenjivati poslodavci u javnom sektoru, bez obzira da li se radi o organu vlasti ili javnom poduzeću ili drugoj pravnoj osobi koja ima javna ovlaštenja, kao i poslovni subjekti u privatnom sektoru, organi nadležne za provedbu inspeksijskog nadzora, organi unutarnjih poslova, tužiteljstva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti, redovni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine. Poslodavci su dužni donijeti opći akt o radu osobe ovlaštene za postupanje po prijavama nepravilnosti, a iz Prednacrt zakona proizlazi generalna obveza hitnog postupanja po prijavama nepravilnosti. Na sudski postupak zaštite prijavitelja nepravilnosti shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15). Nadzor nad primjenom ovog propisa vrši Federalna uprava za inspeksijske poslove.

2) Je li prednacrt/nacrt zakona usuglašen s drugim važećim propisima?

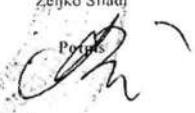
Odgovor: **DA**, sa Zakonom o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), Zakonom o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 02/98, 48/99 i 61/22) i Zakonom o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 09/09, 12/10, 08/13, 59/14 i 74/20).

3) Je li prijelazno razdoblje s postojećeg rješenja na novi prednacrt/nacrt zakona jasno definirano?

Odgovor: **DA**.

IZJAVA O USKLADENOSTI

1. Podaci o obrađivaču propisa		
Naziv federalnog organa uprave, odnosno federalne upravne organizacije	Federalno ministarstvo pravde	
Naziv organizacione jedinice	Sektor pravosuda	
2. Naziv propisa		
Prednacrt zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine <i>Preliminary Draft Law on Protection of Whistleblowers in the Federation of Bosnia and Herzegovina</i>		
3. Uskladenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 78. Jačanje institucija i vladavine prava i članak 84. Sprječavanje i borba protiv organiziranog kriminala i drugih nezakonitih aktivnosti
3.2.	Ocjena ispunjenosti iz navedene odredbe Sporazuma	ispunjava u potpunosti
3.3.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojemu je predviđeno postizanje potpune uskladenosti	/
4. Veza propisa sa Programom integriranja (PI)		
4.1.	PI za period	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/
5. Uskladenost propisa s pravnom tečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU	/
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. godine o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26. 11. 2019.), 02019L1937-20240311, zadnja pročišćena verzija od 11.03.2024. godine Directive (EU) 2019/1937 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2019 on the protection of persons who report breaches of Union law (OJ L 305, 26.11.2019), 02019L1937-20240311, last consolidated version from 11 th March 2024.
5.3.	Stepen uskladenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelomično usklađeno.
5.4.	Razlozi za djelomičnu uskladenost ili neusklađenost	Potpuna uskladenost će se postići prilikom pripreme Nacrta zakona o prijaviteljima nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Rok predviđen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, br. 19/08, 01/17 i 08/17) je istekao. Kao što je navedeno pod 5.4., potpuna uskladenost će se postići prilikom pripreme Nacrta zakona o prijaviteljima nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, imajući u vidu da je naknadno utvrđeno da predloženi tekst Prednacrta ipak sadrži manja odstupanja od Direktive što je rezultiralo samo djelomičnom usklađenošću.
5.6.	Ostali izvori prava EU	/
6. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi EU sa kojima je potrebno izvršiti usklađivanje potrebno je to konstatovati		
/		
7. Da li je osiguran prevod pravnih izvora na službene jezike u upotrebi u Federaciji Bosne i Hercegovine		
Da, na hrvatski jezik, u vidu službenog prijevoda koji je dostupan na web stranici EUR-Lexa. Verzije na bosanskom i srpskom jeziku nisu dostupne.		

8. Da li je propis preveden na engleski jezik?	
MINISTAR Vedran Skopljic Potpis	 Direktor Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i uskladenost s propisima Europske unije Zeljko Siladi Potpis
Datum i pečat: 01.07.2024. godine	Datum i pečat:
	09.07.24.

KONTROLNA IZJAVA O PROVEDENOJ PROCJENI UTJECAJA PROPISA

Kontrolna izjava o provedenoj procjeni utjecaja propisa		
Naziv prednacrt/nacrta zakona	Prednacrt zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine	
Datum	09.07.2024. godine	
Kontrolno područje	DA	Obrazloženje Ureda
AKTIVNOST		
Naziv prednacrt/nacrta zakona je naveden i razumljiv	DA	
Naveden je naziv i kontakti obrađivača	DA	
Naveden je datum	DA	
DEFINIRANJE PROBLEMA		
Problem je jasno i sažeto objašnjen	DA	
Ciljevi su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
Očekivani rezultati su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
KONZULTACIJE		
Zainteresirane strane su jasno definirane	DA	
Proces konzultacija je jasno i sažeto objašnjen	DA	
PREDLOŽENA RJEŠENJA		
Predložena su normativna i nenormativna rješenja	DA	
Definirani su rizici predloženog rješenja	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na proračun	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na gospodarstvo, društvo, okoliš, te održivi razvoj i zdravlje ljudi	DA	
Definiran je način primjene i usuglašenost s ostalim propisima	DA	
Definirano je pilotžno razdoblje	DA	
* PROCJENA PROVEDENA SUKLADNO UREDBI	DA	

URED VLADE FBiH ZA ZAKONODAVSTVO I USKLADENOST
SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE
Željko Siladi, direktor Ureda

Datum i pečat: 09.07.2024. godine

OVLAŠTENA OSOBA

Anda Mark

2	<p>Materijalno područje primjene</p> <p>1. Ovom Direktivom utvrđuju se zajednički minimalni standardi za zaštitu osoba koje prijavljuju sljedeće povrede prava Unije:</p> <p>(a) povrede koje su obuhvaćene područjem primjene akata Unije navedenih u Prilogu koji se odnose na sljedeća područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. javnu nabavu; ii. financijske usluge, proizvode i tržišta te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma; iii. sigurnost i sukladnost proizvoda; iv. sigurnost prometa; v. zaštitu okoliša; vi. zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost; vii. sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja; viii. javno zdravlje; ix. zaštitu potrošača; x. zaštitu privatnosti i osobnih podataka te sigurnost mrežnih i informacijskih sustava; <p>(b) povrede koje utječu na financijske interese Unije kako je navedeno u članku 325. UFEU-a i dodatno utvrđeno u relevantnim mjerama Unije;</p> <p>(c) povrede koje se odnose na unutarnje tržište, kako je navedeno u članku 26. stavku 2. UFEU-a, uključujući povrede pravila Unije o tržišnom natjecanju i državnim potporama, kao i povrede koje se odnose na unutarnje tržište u odnosu na radnje kojima se krše pravila o porezu na dobit ili aranžmane čija je svrha ostvariti poreznu prednost koja je u suprotnosti s ciljem ili svrhom primjenjivog zakonodavstva o porezu na dobit.</p> <p>2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje ovlast država članica da u okviru nacionalnog prava prošire zaštitu u pogledu područja ili radnji koji nisu obuhvaćeni stavkom 1.</p>	4.točka a)	<p>(Značenje izraza)</p> <p>Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:</p> <p>a) „prijava nepravilnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine“ je otkrivanje informacija o povredi prava koja se odnosi na sljedeća područja: javnu nabavu, financijske usluge, proizvode i tržišta, sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, sigurnost i sukladnost proizvoda, sigurnost prometa, zaštitu okoliša, zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost, sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja, javno zdravlje, zaštitu potrošača, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, te sigurnost mrežnih i informacijskih sustava, uključujući i informacije o korupciji, kršenju ljudskih prava, zlouporabi službenih ovlasti ili službenog položaja.</p>	P	
3	<p>Odnos prema drugim aktima Unije i nacionalnim odredbama</p> <p>1. Ako su u sektorskim aktima Unije navedenima u dijelu II. Priloga predviđena posebna pravila o prijavljivanju povreda, primjenjuju se ta pravila. Odredbe ove Direktive primjenjuju se u mjeri u kojoj pitanje nije obvezno uređeno u tim sektorskim aktima Unije.</p> <p>2. Ovom se Direktivom ne utječe na nadležnost država članica da jamče nacionalnu sigurnost ni na njihovu ovlast da štite svoje ključne sigurnosne interese. Ona</p>			P	

	<p>se osobito ne primjenjuje na prijave povreda pravila javne nabave koja uključuje obrambene ili sigurnosne aspekte osim ako su obuhvaćena relevantnim aktima Unije.</p> <p>3. Ovom se Direktivom ne utječe na primjenu prava Unije ili nacionalnog prava koje se odnosi na bilo što od sljedećeg:</p> <p>(a) zaštitu klasificiranih podataka;</p> <p>(b) zaštitu obveze čuvanja odvjetničke tajne i medicinske privatnosti;</p> <p>(c) tajnost sudskih vijećanja;</p> <p>(d) pravila o kaznenom postupku.</p> <p>4. Ovom se Direktivom ne utječe na nacionalna pravila o ostvarivanju prava radnika na savjetovanje sa svojim predstavnicima ili sindikatima i o zaštiti od svake neopravdane štetne mjere uzrokovane takvim savjetovanjima te o autonomiji socijalnih partnera i njihovom pravu sklapanja kolektivnih ugovora. Time se ne dovodi u pitanje razina zaštite koja se pruža ovom Direktivom.</p>				
4	<p>Osobno područje primjene</p> <p>Ova Direktiva primjenjuje se na prijavitelje koji su zaposleni u privatnom ili javnom sektoru i stekli su informacije o povredama u radnom okruženju, što uključuje najmanje sljedeće osobe:</p> <p>(a) osobe koje imaju status radnika u smislu članka 45. stavka 1. UFEU-a, uključujući službenike;</p> <p>(b) osobe koje imaju položaj samozaposlenih osoba u smislu članka 49. UFEU-a;</p> <p>(c) dioničare i osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela poduzeća, uključujući neizvršne članove, te volontere i plaćene ili neplaćene vježbenike;</p> <p>(d) osobe koje rade pod nadzorom i u skladu s uputama ugovaratelja, podugovaratelja i dobavljača.</p> <p>2. Ova se Direktiva primjenjuje na prijavitelje i ako prijave ili javno razotkriju informacije o povredama stečene u okviru obavljanja poslova koje je u međuvremenu prestalo.</p> <p>3. Ova Direktiva primjenjuje se i na prijavitelje čije obavljanje poslova tek treba početi u slučajevima u kojima je ta osoba stekla informacije o povredi tijekom postupka zapošljavanja ili tijekom pregovora prije sklapanja ugovora.</p> <p>4. Mjere za zaštitu prijavitelja navedene u poglavlju VI. prema potrebi se primjenjuju i na:</p>	<p>4. točka g)</p> <p>6.</p>	<p>g) "radno okruženje" su profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, neovisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stječu informacije o nepravilnostima i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve nepravilnosti, uključivši situaciju kada je aktivnost u međuvremenu prestala ili neposredno treba ili je trebala započeti.</p> <p>Takve aktivnosti posebno uključuju:</p> <p>a) osobe u radnom odnosu,</p> <p>b) osobe koje imaju položaj samozaposlenih osoba,</p> <p>c) imatelje dionica i poslovnih udjela, kao i osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela gospodarskog društva, uključujući neizvršne članove, te volontere i plaćene ili neplaćene vježbenike,</p> <p>d) osobe koje rade pod nadzorom i u skladu s uputama ugovaratelja, podugovaratelja i dobavljača i</p> <p>e) osobe koje na bilo koji način sudjeluju u djelatnostima pravne ili fizičke osobe.</p> <p>(Načelo zaštite prijavitelja nepravilnosti)</p> <p>(1) Prijavitelj nepravilnosti ima pravo na zaštitu ako:</p>	P	

	<p>(a) prijaviteljeve pomagače; (b) treće osobe povezane s prijaviteljima, a koje bi mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju, kao što su kolege ili srodnici prijavitelja; i (c) pravne subjekte u vlasništvu prijavitelja, za koje prijavitelji rade ili s kojima su prijavitelji na drugi način povezani u radnom okruženju.</p>		<p>a) izvrši interno ili eksterno prijavljivanje nepravilnosti ili javno razotkrije informaciju o nepravilnosti, b) bi u trenutku prijavljivanja nepravilnosti, na osnovu raspoloživih podataka, u istinitost informacije povjerovala osoba sa prosječnim znanjem i iskustvom kao i prijavitelj nepravilnosti. (2) Pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka pravo na zaštitu ima i anonimni prijavitelj čiji identitet naknadno bude otkriven. (3) Pravo na zaštitu kao prijavitelji nepravilnosti imaju i osobe koje nisu prijavile nepravilnost, ali su učinile vjerojatnim da je prema njima poduzeta osveta. (4) Pravo na zaštitu u smislu stavka (3) ovog članka uživaju: a) povezane osobe, b) osobe pogrešno označene kao prijavitelji nepravilnosti ili pogrešno označene kao osobe povezane sa prijaviteljem nepravilnosti, c) osobe koje su u vršenju službene dužnosti dostavile informaciju, d) osobe koje traže podatke u svezi sa informacijom.</p>		
5	<p>Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „povrede” znači radnje ili propusti koji su: i. nezakoniti i odnose se na akte Unije i područja obuhvaćena materijalnim područjem primjene iz članka 2.; ili ii. u suprotnosti s ciljem i svrhom pravila iz akata Unije i područja obuhvaćenih materijalnim područjem primjene iz članka 2.; 2. „informacije o povredama” znači informacije, uključujući opravdane sumnje, o stvarnim ili mogućim povredama koje su se dogodile ili su vrlo izgledne u organizaciji u kojoj prijavitelj radi ili je radio ili u drugoj organizaciji s kojom je prijavitelj u kontaktu ili bio u kontaktu tijekom obavljanja posla, te o pokušajima prikrivanja takvih povreda; 3. „prijava” ili „prijaviti” znači usmeno ili pisano prenošenje informacija o povredama; 4. „unutarnje prijavljivanje” znači usmeno ili pisano prenošenje informacija o povredama unutar pravnog subjekta u privatnom ili javnom sektoru; 5. „vanjsko prijavljivanje” znači usmeno ili pisano prenošenje informacija o povredama nadležnim tijelima; 6. „javno razotkrivanje” ili „javno razotkriti” znači</p>	12. 11.stavak (1)	<p>(Sadržaj prijave)</p> <p>(1) Prijava nepravilnosti sadrži: a) opis činjenja ili nečinjenja koje predstavlja nepravilnost iz članka 4. točka a) ovog zakona, b) saznanja i okolnosti temeljem kojih prijavitelj nepravilnosti ima razumno uvjerenje da je nepravilnost iz članka 4. točka a) ovog zakona pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u tijeku, uključujući i priloge kojima potkrepljuje navode prijave, c) prijava može sadržavati i podatke o osobi za koju postoji razumno uvjerenje da je izvršila nepravilnost iz članka 4. točka a) ovog zakona, ukoliko prijavitelj nepravilnosti ima informacije o tome u momentu podnošenja prijave. (2) Prijava može sadržavati vlastoručni potpis i druge podatke o prijavitelju nepravilnosti.</p> <p>(Pojam prijave nepravilnosti)</p> <p>(1) Prijava nepravilnosti je pisano ili usmeno obavještenje koje sadrži podatke o nepravilnostima iz članka 4. točka a) ovog zakona.</p>	p	

<p>stavljanje informacija o povredama na raspolaganje javnosti;</p> <p>7. „prijavitelj” znači fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije o povredama stečene u okviru svojih aktivnosti povezanih s poslom;</p> <p>8. „prijaviteljev pomagač” znači fizička osoba koja pomaže prijavitelju u postupku prijavljivanja u radnom okruženju te čija bi pomoć trebala biti povjerljiva;</p> <p>9. „radno okruženje” znači trenutačne ili prethodne profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, neovisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stječu informacije o povredama i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve informacije;</p> <p>10. „prijavljena osoba” znači fizička ili pravna osoba koja je u prijavi ili pri javnom razotkrivanju navedena kao osoba koja je počinila povredu ili s kojom je ta osoba povezana;</p> <p>11. „osveta” znači svaka izravna ili neizravna radnja ili propust u radnom okruženju potaknuta unutarnjim ili vanjskim prijavljivanjem ili javnim razotkrivanjem, a uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu prijavitelju;</p> <p>12. „daljnje postupanje” znači svaka mjera koju je primatelj prijave ili bilo koje nadležno tijelo poduzeo radi procjene točnosti navoda iz prijave i, prema potrebi, radi rješavanja prijavljene povrede, među ostalim s pomoću mjera kao što su unutarnja istraga, istraga, progona, mjera za povrat sredstava ili zaključivanje postupka;</p> <p>13. „povratna informacija” znači pružanje informacija prijaviteljima u vezi s predviđenim ili poduzetim daljnjim postupanjima te o razlozima za takvo daljnje postupanje;</p> <p>14. „nadležno tijelo” znači svako nacionalno tijelo koje je imenovano za zaprimanje prijava u skladu s poglavljem III. i pružanje povratne informacije prijavitelju i/ili koje je imenovano za obavljanje dužnosti predviđenih ovom Direktivom, posebno u pogledu daljnjeg postupanja.</p>	<p>4. točka b)</p> <p>4. točka c)</p> <p>4. točka d)</p> <p>4 točka a)</p> <p>4. točka f)</p> <p>4. točka g)</p>	<p>b) „interno prijavljivanje nepravilnosti” je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava odgovornu ili ovlaštenu osobu o saznanjima temeljem kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz točke a) ovog članka pokušana, izvršena ili je u tijeku,</p> <p>c) „eksterno prijavljivanje nepravilnosti” je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava organe nadležne za provedbu inspekcijaskog nadzora, organe unutarnjih poslova, tužiteljstva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i druge organe u Federaciji BiH o saznanjima temeljem kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz točke a) ovog članka pokušana, izvršena ili je u tijeku,</p> <p>d) „javno razotkrivanje” je objavljivanje informacija o nepravilnostima iz točke a) ovog članka putem sredstava javnog informiranja ili na drugi način činjenja javno dostupnim informacija o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je u tijeku.</p> <p>e) „prijavitelj” je fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije o povredama koje su stečene u okviru svojih aktivnosti povezanih s poslom,</p> <p>f) „prijaviteljev pomagač” je fizička osoba koja pomaže prijavitelju u postupku prijavljivanja u radnom okruženju, čija bi pomoć trebala biti povjerljiva,</p> <p>g) „radno okruženje” su profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, neovisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stječu informacije o nepravilnostima i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve nepravilnosti, uključivši situaciju kada je aktivnost u međuvremenu prestala ili neposredno treba ili je trebala započeti.</p>		
---	--	--	--	--

		<p>4. točka h)</p> <p>4. točka i)</p> <p>7.</p> <p>17.t. g), i), j), k)</p>	<p>h) „prijavljena osoba“ je fizička ili pravna osoba koja je u prijavi ili pri javnom razotkrivanju navedena kao osoba koja je počinila povredu ili s kojom je ta osoba povezana,</p> <p>i) „osveta“ znači svaka izravna ili neizravna štetna radnja ili propust u radnom okruženju potaknuta intemim ili eksternim prijavljivanjem ili javnim razotkrivanjem, a uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu prijavitelju,</p> <p>(Načelo obveznosti postupanja po prijavi nepravilnosti)</p> <p>U slučaju prijave nepravilnosti, odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je poduzeti sve mjere u cilju otkrivanja, sprječavanja i suzbijanja štete, kao i mjere za zaštitu prijavitelja nepravilnosti i drugih osoba koje sukladno Zakonu uživaju zaštitu od štetnih radnji i njihovih posljedica.</p> <p>Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je:</p> <p>g) u roku od 15 dana obavijestiti, na zahtjev, prijavitelja o mjerama i aktivnostima koje su poduzete po podnesenoj prijavi,</p> <p>i) prijavu bez odlaganja prosljediti nadležnom organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje prekršaja ili druge nepravilnosti,</p> <p>j) prijavu bez odlaganja prosljediti nadležnom organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje kaznenog djela,</p> <p>k) prijavitelja nepravilnosti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja uredne prijave obavijestiti o ishodu postupka.</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>18. st. (2), (4), (5)</p> <p>4. točka c)</p>	<p>(2) Ukoliko organ iz stavka (1) ovog članka nije nadležan za postupanje po prijavi dužan je u roku od osam dana od dana prijema prijavu dostaviti nadležnom organu i o tome obavijestiti prijavitelja nepravilnosti. Organ je pritom dužan štiti podatke o identitetu prijavitelja nepravilnosti, izuzev ukoliko prijavitelj da pisanu suglasnost da se podaci o njegovom identitetu mogu priopćiti nadležnom organu.</p> <p>(4) Nadležni organ dužan je prijavitelju nepravilnosti na njegov zahtjev pružiti informaciju o tijeku i radnjama poduzetim u postupku, u roku od tri mjeseca, a u složenim predmetima u roku od šest mjeseci.</p> <p>(5) Nadležni organ dužan je prijavitelja nepravilnosti obavijestiti o ishodu postupka po njegovu okončanju, sukladno zakonu.</p> <p>c) „eksterno prijavljivanje nepravilnosti“ je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava organe nadležne za provedbu inspeksijskog nadzora, organe unutarnjih poslova, tužiteljstva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i druge organe u Federaciji BiH o saznanjima temeljem kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz točke a) ovog članka pokušana, izvršena ili je u tijeku.</p>		
6	<p>Uvjeti za zaštitu prijavitelja</p> <p>1. Prijavitelji imaju pravo na zaštitu na temelju ove Direktive pod uvjetom da su:</p> <p>(a) imali opravdan razlog vjerovati da su prijavljene informacije o povredama istinite u trenutku prijave i da su te informacije obuhvaćene područjem primjene ove Direktive; i</p> <p>(b) podnijeli prijavu unutarnjim kanalima u skladu s člankom 7. ili vanjskim kanalima u skladu s člankom 10., ili su javno razotkrili informacije u skladu s člankom 15.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje postojeće obveze za omogućavanje anonimnih prijava u skladu s pravom Unije, ovom Direktivom ne utječe se na ovlast država članica da odluče o tome jesu li pravni subjekti u</p>	6. stavak (1)	<p>Načelo zaštite prijavitelja nepravilnosti)</p> <p>(1) Prijavitelj nepravilnosti ima pravo na zaštitu ako:</p> <p>a) izvrši interno ili eksterno prijavljivanje nepravilnosti ili javno razotkrije informaciju o nepravilnosti,</p> <p>b) bi u trenutku prijavljivanja nepravilnosti, na osnovu raspoloživih podataka, u istinitost informacije povjerovala osoba sa prosječnim znanjem i iskustvom kao i prijavitelj nepravilnosti.</p>	P	

	<p>privatnom ili javnom sektoru i nadležna tijela dužni prihvatiti anonimne prijave povreda i postupati dalje na temelju njih.</p> <p>3. Osobe koje su anonimno prijavile ili javno razotkrile informacije o povredama, a čiji je identitet naknadno utvrđen i koje trpe osvetu imaju neovisno o tome pravo na zaštitu predviđenu poglavljem VI., pod uvjetom da ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1.</p> <p>4. Osobe koje povrede obuhvaćene područjem primjene ove Direktive prijavljuju nadležnim institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije imaju pravo na zaštitu utvrđenu ovom Direktivom pod istim uvjetima kao osobe koje podnose prijavu vanjskim kanalima.</p>	<p>6. stavak (2)</p> <p>6. stavak (1)</p>	<p>(2) Pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka pravo na zaštitu ima i anonimni prijavitelj čiji identitet naknadno bude otkriven.</p> <p>(1) Prijavitelj nepravilnosti ima pravo na zaštitu ako:</p> <p>a) izvrši interno ili eksterno prijavljivanje nepravilnosti ili javno razotkrije informaciju o nepravilnosti,</p>		
7	<p>Podnošenje prijave kanalima za unutarnje prijavljivanje</p> <p>1. Kao opće načelo i ne dovodeći u pitanje članke 10. i 15., informacije o povredama mogu se prijaviti kanalima za unutarnje prijavljivanje i postupcima predviđenima u ovom poglavlju.</p> <p>2. Države članice potiču davanje prednosti podnošenju prijave kanalima za unutarnje prijavljivanje pred podnošenjem prijave kanalima za vanjsko prijavljivanje ako se povreda može učinkovito interno riješiti i ako prijavitelj smatra da nema rizika od osvete.</p> <p>3. Odgovarajuće informacije o upotrebi kanala za unutarnje prijavljivanje iz stavka 2. pružaju se u kontekstu informacija koje daju pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru na temelju članka 9. stavka 1. točke (g) i nadležna tijela na temelju članka 12. stavka 4. točke (a) i članka 13.</p>	<p>14.</p> <p>15.</p>	<p>Vrste zaštićenog prijavljivanja nepravilnosti)</p> <p>(1)Vrste zaštićenog prijavljivanja nepravilnosti su:</p> <p>a)interno prijavljivanje nepravilnosti,</p> <p>b)eksterno prijavljivanje nepravilnosti i</p> <p>c)javno razotkrivanje nepravilnosti.</p> <p>(2)Prijavitelj nepravilnosti može nepravilnost prijaviti putem internog ili eksternog prijavljivanja nepravilnosti, a ima pravo i da istovremeno podnese internu i eksternu prijavu nepravilnosti.</p> <p>(Interno prijavljivanje nepravilnosti)</p> <p>(1)Internom prijavom nepravilnosti, prijavitelj obavještava odgovornu ili ovlaštenu osobu o saznanjima temeljem kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju pokušana ili izvršena nepravilnost iz članka 4. točka a) Zakona ili je njeno izvršenje u tijeku.</p> <p>(2)Nakon prijema prijave odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prijavitelju u roku od sedam dana od dana primitka prijave izdati potvrdu o primitku.</p> <p>(3)Ukoliko odgovorna ili ovlaštena osoba utvrdi da prijava nije potpuna pozvat će prijavitelja nepravilnosti da u roku od 15 dana prijavu nepravilnosti dopuni u skladu sa člankom 12. stavak (1) ovog zakona.</p> <p>(4)Ukoliko prijavitelj nepravilnosti ne dopuni prijavu u roku iz stavka (3) ovog članka, odgovorna ili ovlaštena</p>	P	

		16. stavak (3)	<p>osoba će na temelju raspoloživih informacija odlučiti o daljnjem postupku po zaprimljenoj prijavi.</p> <p>(5)Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je postupati i po anonimnim prijavama. Odgovorna ili ovlaštena osoba ne smije poduzimati radnje utvrđivanja identiteta podnositelja anonimne prijave nepravilnosti.</p> <p>(1) Rad i osposobljavanje ovlaštenih osoba u postupku po prijavama uredit će se općim aktom pravne osobe, sukladno zakonu, koji akt mora biti lako dostupan svim osobama iz radnog okruženja, razumljiv i učinkovit.</p>		
8	<p>Obveza uspostave kanala za unutarnje prijavljivanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru uspostave kanale i postupke za unutarnje prijavljivanje i daljnje postupanje, nakon savjetovanja i u dogovoru sa socijalnim partnerima, ako je to predviđeno nacionalnim pravom.</p> <p>2. Kanalima i postupcima iz stavka 1. ovog članka radnicima subjekta omogućuje se prijavljivanje informacija o povredama. Njima se i drugim osobama iz članka 4. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) te članka 4. stavka 2. koje su u kontaktu s tim subjektom u okviru aktivnosti povezanih s poslom može omogućiti prijavljivanje informacija o povredama.</p> <p>3. Stavak 1. primjenjuje se na pravne subjekte u privatnom sektoru s 50 ili više radnika.</p> <p>4. Prag utvrđen u stavku 3. ne primjenjuje se na subjekte koji su obuhvaćeni područjem primjene akata Unije iz dijelova I.B i II. Priloga.</p> <p>5. Kanalima za prijavljivanje može interno upravljati osoba ili odjel koji su imenovani u tu svrhu ili ih eksterno može pružati treća osoba. Zaštitne mjere i zahtjevi iz članka 9. stavka 1. primjenjuju se i na treće osobe kojima je povjereno upravljanje kanalom za prijavljivanje pravnog subjekta u privatnom sektoru.</p> <p>6. Pravni subjekti u privatnom sektoru koji imaju između 50 i 249 radnika mogu dijeliti resurse u pogledu primitka prijave i svih istraga koje se trebaju provesti. Time se</p>	16.	<p>(Odgovorna i ovlaštena osoba)</p> <p>(2) Odgovorna osoba u svakoj pravnoj osobi sa više od 30 radno angažiranih osoba odredit će ovlaštenu osobu zaduženu za prijem prijave nepravilnosti i vođenje postupaka ispitivanja osnovanosti prijave.</p> <p>(3) U pravnoj osobi koja ima manje od 30 radno angažiranih osoba, obveze ovlaštene osobe preuzima odgovorna osoba.</p> <p>(4) Rad i osposobljavanje ovlaštenih osoba u postupku po prijavama uredit će se općim aktom pravne osobe, sukladno zakonu, koji akt mora biti lako dostupan svim osobama iz radnog okruženja, razumljiv i učinkovit.</p>	P	

	<p>ne dovode u pitanje obveze čuvanja povjerljivosti, pružanja povratne informacije i rješavanja prijavljene povrede koje za takve subjekte proizlaze iz ove Direktive.</p> <p>7. Nakon odgovarajuće procjene rizika, uzimajući u obzir prirodu aktivnosti subjekata i posljedičnu razinu rizika, posebno za okoliš i javno zdravlje, države članice mogu zahtijevati od pravnih subjekata u privatnom sektoru s manje od 50 radnika da uspostave kanale i postupke za unutarnje prijavljivanje u skladu s poglavljem II.</p> <p>8. Države članice Komisiju obavješćuju o svakoj odluci koju donesu kako bi od pravnih subjekata u privatnom sektoru zahtijevale da uspostave kanale za unutarnje prijavljivanje na temelju stavka 7. Ta obavijest sadržava razloge za odluku i kriterije primijenjene u procjeni rizika iz stavka 7. Komisija o toj odluci obavješćuje druge države članice.</p> <p>9. Stavak 1. primjenjuje se na sve pravne subjekte u javnom sektoru, uključujući svaki subjekt koji je u vlasništvu ili pod kontrolom takvih subjekata.</p> <p>Države članice iz obveze iz stavka 1. mogu izuzeti općine s manje od 10 000 stanovnika ili manje od 50 radnika odnosno druge subjekte iz prvog podstavka ovog stavka s manje od 50 radnika.</p> <p>Države članice mogu predvidjeti da općine mogu dijeliti kanale za unutarnje prijavljivanje ili da tim kanalima upravljaju zajednička općinska tijela u skladu s nacionalnim pravom, pod uvjetom da su dijeljeni kanali za unutarnje prijavljivanje različiti i autonomni u odnosu na relevantne kanale za vanjsko prijavljivanje.</p>				
9	<p>Postupci za unutarnje prijavljivanje i daljnje postupanje</p> <p>1. Postupci za unutarnje prijavljivanje i daljnje postupanje iz članka 8. uključuju sljedeće:</p> <p>(a) kanale za zaprimanje prijave koji su oblikovani, uspostavljeni i djeluju na siguran način kojim se osigurava zaštita povjerljivosti identiteta prijavitelja i svake treće osobe koja se spominje u prijavi te sprječava pristup neovlaštenim članovima osoblja;</p> <p>(b) potvrdu o primitku prijave upućenu prijavitelju u roku od sedam dana od tog primitka;</p> <p>(c) imenovanje nepristrane osobe ili odjela nadležnih za daljnje postupanje na temelju prijave, što može biti ista osoba ili odjel koji zaprimaju prijave, i koji će održavati komunikaciju s prijaviteljem i, prema potrebi, tražiti od</p>	17. t.a), b), c)	<p>(Obveze odgovorne ili ovlaštene osobe)</p> <p>Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je:</p> <p>a) zaprimiti prijavu,</p> <p>b) bez odlaganja osigurati zaštitu osobnih podataka i anonimnost prijavitelja nepravilnosti,</p> <p>c) u roku od sedam dana od dana podnošenja prijave izdati potvrdu o primitku prijave iz članka 12. stavak (1) Zakona,</p>	P	

	prijavljivanje, ili izravnom prijavom kanalima za vanjsko prijavljivanje.		b) eksterno prijavljivanje nepravilnosti i c) javno razotkrivanje nepravilnosti. (2) Prijavitelj nepravilnosti može nepravilnost prijaviti putem internog ili eksternog prijavljivanja nepravilnosti, a ima pravo i da istovremeno podnese internu i eksternu prijavu nepravilnosti.		
11	<p>Obveza uspostave kanala za vanjsko prijavljivanje i daljnjeg postupanja na temelju prijave</p> <p>1. Države članice imenuju tijela koja su nadležna za zaprimanje prijave, pružanje povratne informacije u vezi s njima i daljnje postupanje na temelju njih te im osiguravaju odgovarajuće resurse.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela:</p> <p>(a) uspostave neovisne i autonomne kanale za vanjsko prijavljivanje te za zaprimanje i postupanje s informacijama o povredama;</p> <p>(b) bez odgode, a u svakom slučaju unutar sedam dana od primitka prijave, potvrde taj primitak, osim ako je prijavitelj izričito zatražio suprotno ili ako nadležno tijelo opravdano vjeruje da bi se potvrdom primitka prijave ugrozila zaštita identiteta prijavitelja;</p> <p>(c) savjesno provode daljnja postupanja na temelju prijave;</p> <p>(d) u razumnom roku, koji nije dulji od tri mjeseca ili šest mjeseci u valjano opravdanim slučajevima, prijavitelju pruže povratnu informaciju;</p> <p>(e) obavješćuju prijavitelja o konačnom ishodu istraga potaknutih prijavom, u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom;</p> <p>(f) prema potrebi, nadležnim institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije pravodobno prosljeđuju informacije iz prijave radi provođenja daljnje istrage, ako je tako predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.</p> <p>3. Države članice mogu predvidjeti da nadležna tijela nakon pismene procjene mogu odlučiti da je prijavljena povreda očito neznatna te da ne zahtijeva daljnje postupanje na temelju ove Direktive, osim zaključivanja postupka. Time se ne utječe na druge obveze ili druge primjenjive postupke za rješavanje prijavljene povrede ni na zaštitu koja se pruža ovom Direktivom u vezi s unutarnjim ili vanjskim prijavljivanjem. U takvom slučaju nadležna tijela obavješćuju prijavitelja o svojoj odluci i razlozima za nju.</p>	<p>4. točka c)</p> <p>18. st. (1), (4)</p> <p>18. stavak (5)</p>	<p>c) „eksterno prijavljivanje nepravilnosti“ je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava organe nadležne za provedbu inspeksijskog nadzora, organe unutarnjih poslova, tužiteljstva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i druge organe u Federaciji BiH o saznanjima temeljem kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz točke a) ovog članka pokušana, izvršena ili je u tijeku</p> <p>(Eksterno prijavljivanje nepravilnosti)</p> <p>(1) Ako posebnim zakonom nije propisan rok za postupanje po prijavi, organ kojem je podnesena eksterna prijava nepravilnosti dužan je bez odgode, a u svakom slučaju unutar sedam dana od primitka prijave, potvrditi taj primitak, osim ako je prijavitelj izričito zatražio suprotno ili ako nadležno tijelo opravdano vjeruje da bi se potvrdom primitka prijave ugrozila zaštita identiteta prijavitelja.</p> <p>(4) Nadležni organ dužan je prijavitelju nepravilnosti na njegov zahtjev pružiti informaciju o tijeku i radnjama poduzetim u postupku, u roku od tri mjeseca, a u složenim predmetima u roku od šest mjeseci.</p> <p>(5) Nadležni organ dužan je prijavitelja nepravilnosti obavijestiti o ishodu postupka po njegovu okončanju, sukladno zakonu.</p>	D	<p>Prilikom izrade propisa propušteno je normiranje predmetne odredbe u dijelu koji se odnosi na odbacivanje prijave o neznatnim nepravilnostima te će korekcija biti izvršena prilikom izrade Nacrta zakona, čime će se tijekom 2025. godine postići potpuna usklađenost.</p>

	<p>4. Države članice mogu predvidjeti da nadležna tijela mogu odlučiti zaključiti postupke u vezi s repetitivnim prijavama koje ne sadržavaju značajne nove informacije o povredama u odnosu na prethodnu prijavu u vezi s kojom su relevantni postupci zaključeni, osim ako je drukčije daljnje postupanje opravdano novim pravnim ili činjeničnim okolnostima. U takvom slučaju nadležna tijela obavješćuju prijavitelja o svojoj odluci i razlozima za nju.</p> <p>5. Države članice mogu predvidjeti da u slučaju velikog priljeva prijava nadležna tijela prednost mogu dati prijavama o teškim povredama ili o povredama ključnih odredaba obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive, ne dovodeći u pitanje rok iz stavka 2. točke (d).</p> <p>6. Države članice osiguravaju da svako tijelo koje je zaprimilo prijavu, ali nije nadležno za rješavanje prijavljene povrede prosljedi tu prijavu nadležnom tijelu u razumnom roku i na siguran način te da je prijavitelj bez odgode obaviješten o takvom prosljeđivanju.</p>	<p>18. st. (2) i (3)</p>	<p>(2)Ukoliko organ iz stavka (1) ovog članka nije nadležan za postupanje po prijavi dužan je u roku od osam dana od dana prijema prijavu dostaviti nadležnom organu i o tome obavijestiti prijavitelja nepravilnosti. Organ je pritom dužan štiti podatke o identitetu prijavitelja nepravilnosti, izuzev ukoliko prijavitelj da pisanu suglasnost da se podaci o njegovom identitetu mogu priopćiti nadležnom organu.</p> <p>(3)Nadležni organ iz stavka (1) ovog članka dužan je primijeniti mjere zaštite koje je prijavitelju nepravilnosti osigurao organ koji mu je prijavu uputio na nadležno postupanje.</p>		
<p>12</p>	<p>Oblikovanje kanala za vanjsko prijavljivanje</p> <p>1. Kanali za vanjsko prijavljivanje smatraju se neovisnima i autonomnima ako ispunjavaju sve sljedeće kriterije:</p> <p>(a) oblikovani su, uspostavljeni i funkcioniraju tako da se osigurava potpunost, cjelovitost i povjerljivost informacija te sprječava pristup neovlaštenim članovima osoblja nadležnog tijela;</p> <p>(b) omogućuju čuvanje informacija u trajnom obliku u skladu s člankom 18. kako bi se omogućilo provođenje daljnjih istraga.</p> <p>2. Kanalima za vanjsko prijavljivanje omogućuje se podnošenje prijava u pisanom i usmenom obliku. Usmeno prijavljivanje moguće je telefonom ili drugim sustavima glasovnih poruka te, na zahtjev prijavitelja, fizičkim sastankom u razumnom roku.</p> <p>3. Ako je prijava zaprimljena kanalima koji nisu kanali za prijavljivanje iz stavaka 1. ili 2. ili ako su je zaprimili članovi osoblja koji nisu odgovorni za postupanje s prijavama, nadležna tijela osiguravaju da je članovima osoblja koji su zaprimili prijavu zabranjeno otkriti informacije kojima bi se mogao utvrditi identitet prijavitelja ili prijavljene osobe te da ti članovi osoblja bez odgode i bez izmjena prosljede prijavu članovima osoblja koji su odgovorni za postupanje s prijavama.</p>	<p>4. točka a)</p> <p>11.</p> <p>13.</p>	<p>a) „eksterno prijavljivanje nepravilnosti“ je prijavljivanje kojim prijavitelj obavještava organe nadležne za provedbu inspekcijskog nadzora, organe unutarnjih poslova, tužiteljstva, tijela za borbu protiv korupcije i drugih nepravilnosti i druge organe u Federaciji BiH o saznanjima temeljem kojih ima razumno uvjerenje da je u radnom okruženju nepravilnost iz točke a) ovog članka pokušana, izvršena ili je u tijeku,</p> <p>(Pojam prijave nepravilnosti)</p> <p>(1) Prijava nepravilnosti je pisano ili usmeno obavještenje koje sadrži podatke o nepravilnostima iz članka 4. točka a) ovog zakona.</p> <p>(2) O usmeno podnesenoj prijavi nepravilnosti odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je sačiniti zapisnik kojeg prijavitelj nepravilnosti može ovjeriti vlastoručnim potpisom.</p> <p>(Zaštita osobnih podataka prijavitelja nepravilnosti)</p> <p>(1) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke prijavitelja nepravilnosti ili povezane</p>	<p>P</p>	

	<p>4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imenuju članove osoblja odgovorne za postupanje s prijavama, a osobito za:</p> <p>(a) pružanje informacija o postupcima podnošenja prijava svim zainteresiranim osobama;</p> <p>(b) zaprimanje prijava i daljnje postupanje na temelju prijava;</p> <p>(c) održavanje kontakta s prijaviteljem u svrhu pružanja povratne informacije i traženja dodatnih informacija, ako su potrebne.</p> <p>5. Članovi osoblja iz stavka 4. sudjeluju u posebnom osposobljavanju za postupanje s prijavama.</p>	<p>18.</p>	<p>osobe, odnosno podatke temeljem kojih se može otkriti njihov identitet, osim ako se pisano suglase sa otkrivanjem tih podataka, a sukladno zakonu koji uređuje zaštitu osobnih podataka.</p> <p>(2) Svaka osoba koje sazna podatke iz stavka (1) ovog članka, dužna je štiti te podatke.</p> <p>(3) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prilikom prijema informacije obavijestiti prijavitelja nepravilnosti da njegov identitet može biti otkriven nadležnom organu ako bez otkrivanja identiteta prijavitelja nepravilnosti ne bi bilo moguće postupanje tog organa, kao i obavijestiti ga o mjerama zaštite učesnika u kaznenom postupku.</p> <p>(4) Ako je u tijeku postupka neophodno otkriti identitet prijavitelja nepravilnosti, odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prethodno o tome, prije otkrivanja identiteta, obavijestiti prijavitelja nepravilnosti.</p> <p>(5) Podaci iz stavka (1) ovog članka ne smiju se priopćiti osobi na koje se ukazuje u informaciji, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.</p> <p>(6) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke anonimnog prijavitelja čiji identitet bude naknadno otkriven</p> <p>(Eksterno prijavljivanje nepravilnosti)</p> <p>(1) Ako posebnim zakonom nije propisan rok za postupanje po prijavi, organ kojem je podnesena eksterna prijava nepravilnosti dužan je bez odgode, a u svakom slučaju unutar sedam dana od primitka prijave, potvrditi taj primitak, osim ako je prijavitelj izričito zatražio suprotno ili ako nadležno tijelo opravdano vjeruje da bi se potvrdom primitka prijave ugrozila zaštita identiteta prijavitelja.</p> <p>(2) Ukoliko organ iz stavka (1) ovog članka nije nadležan za postupanje po prijavi dužan je u roku od osam dana od dana prijema prijavu dostaviti nadležnom organu i o tome obavijestiti prijavitelja nepravilnosti. Organ je pritom dužan štiti podatke o identitetu prijavitelja nepravilnosti, izuzev ukoliko prijavitelj da pisanu suglasnost da se podaci o njegovom identitetu mogu priopćiti nadležnom organu.</p> <p>(3) Nadležni organ iz stavka (1) ovog članka dužan je primijeniti mjere zaštite koje je prijavitelju</p>	
--	---	------------	--	--

		33.	<p>nepravilnosti osigurao organ koji mu je prijavu uputio na nadležno postupanje.</p> <p>(4) Nadležni organ dužan je prijavitelju nepravilnosti na njegov zahtjev pružiti informaciju o tijeku i radnjama poduzetim u postupku, u roku od tri mjeseca, a u složenim predmetima u roku od šest mjeseci.</p> <p>(5) Nadležni organ dužan je prijavitelja nepravilnosti obavijestiti o ishodu postupka po njegovu okončanju, sukladno zakonu.</p> <p>(Stručno osposobljavanje o zaštiti prijavitelja nepravilnosti)</p> <p>(1) Centar za edukaciju sudaca i tužitelja Federacije Bosne i Hercegovine osigurava stručno osposobljavanje sudaca i tužitelja iz oblasti zaštite prijavitelja nepravilnosti.</p> <p>(2) Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine osigurava stručno osposobljavanje državnih službenika i namještenika iz oblasti zaštite prijavitelja nepravilnosti.</p> <p>Gospodarske komore i udruženja poslodavaca mogu provoditi programe edukacije o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u privatnom sektoru.</p>		
13	<p>Informacije o primitku prijava i daljnjem postupanju na temelju njih</p> <p>Države članice osiguravaju da nadležna tijela na svojim internetskim stranicama u zasebnom, lako prepoznatljivom i lako dostupnom odjeljku objavljuju barem sljedeće informacije:</p> <p>(a) uvjete pod kojima se ostvaruje pravo na zaštitu u skladu s ovom Direktivom;</p> <p>(b) podatke za kontakt za kanale za vanjsko prijavljivanje kako je predviđeno člankom 12., posebno adresu e-pošte i poštansku adresu te brojeve telefona takvih kanala, uz napomenu snimaju li se telefonski razgovori;</p> <p>(c) postupke koji se primjenjuju na prijavu povreda, uključujući način na koji nadležno tijelo može od prijavitelja zatražiti da pojasni prijavljene informacije ili pruži dodatne informacije, rok za pružanje povratne informacije te vrstu i sadržaj takve povratne informacije.</p>			NP	<p>Prilikom izrade propisa propušteno je normiranje predmetne odredbe te će korekcija biti izvršena prilikom izrade Nacrta zakona, čime će se tijekom 2025. godine postići potpuna usklađenost.</p>

	<p>(d) režim povjerljivosti koji se primjenjuje na prijave, a posebno na informacije u vezi s obradom osobnih podataka u skladu s člankom 17. ove Direktive, člancima 5. i 13. Uredbe (EU) 2016/679, člankom 13. Direktive (EU) 2016/680 i člankom 15. Uredbe (EU) 2018/1725, prema potrebi;</p> <p>(e) vrstu potrebnog daljnjeg postupanja na temelju prijava;</p> <p>(f) pravna sredstva i postupke za zaštitu od osvete te mogućnosti dobivanja povjerljivih savjeta za osobe koje razmatraju podnošenje prijave;</p> <p>(g) izjavu u kojoj se jasno objašnjavaju uvjeti pod kojima su osobe koje podnose prijavu nadležnom tijelu zaštićene od snošenja odgovornosti za povredu povjerljivosti na temelju članka 21. stavka 2.; i</p> <p>(h) podatke za kontakt informacijskog centra ili jedinstvenog neovisnog upravnog tijela, kako je predviđeno člankom 20. stavkom 3., ako je primjenjivo.</p>				
14	<p>Preispitivanje postupaka od strane nadležnih tijela Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela redovito, a najmanje jedanput u tri godine preispituju svoje postupke za zaprimanje prijava i daljnje postupanje na temelju njih. Pri preispitivanju takvih postupaka nadležna tijela uzimaju u obzir svoje iskustvo i iskustvo drugih nadležnih tijela i sukladno tome prilagođavaju svoje postupke.</p>	35.	<p>(Preispitivanje učinkovitosti postupaka)</p> <p>Federalno ministarstvo pravde će najmanje jednom u tri godine preispitati učinkovitost postupaka za zaprimanje prijava i daljnje postupanje temeljem njih, i dostaviti izvješće Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.</p>	P	
15	<p>Javno razotkrivanja</p> <p>1. Osoba koja javno razotkriva informacije ima pravo na zaštitu u skladu s ovom Direktivom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:</p> <p>(a) osoba je prvo podnijela prijavu unutarnjim i vanjskim kanalima, ili izravno vanjskim kanalima u skladu s poglavljima II. i III., ali u roku iz članka 9. stavka 1. točke (f) ili članka 11. stavka 2. točke (d) nisu poduzete odgovarajuće mjere kao odgovor na prijavu; ili</p> <p>(b) osoba je ima opravdan razlog vjerovati da:</p> <p>i. povreda može predstavljati neposrednu ili očitu opasnost za javni interes, kao u slučaju krizne situacije ili rizika od nepopravljive štete; ili</p> <p>ii. u slučaju vanjskog prijavljivanja postoji rizik od osvete ili su izgledi da će se povreda djelotvorno ukloniti niski zbog posebnih okolnosti slučaja, primjerice ako bi dokazi mogli biti skriveni ili uništeni ili ako bi tijelo moglo</p>	19.	<p>(Javno razotkrivanje nepravilnosti)</p> <p>(1) Javno razotkrivanje nepravilnosti je otkrivanje nepravilnosti putem sredstava javnog informiranja ili na drugi način činjenja javnosti dostupnim informacije o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u tijeku.</p> <p>(2) Prijavitelj nepravilnosti koji javno razotkriva nepravilnost ima pravo na zaštitu sukladno Zakonu ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:</p> <p>1. prijavitelj je prvo podnio internu prijavu nepravilnosti ili eksternu prijavu nepravilnosti ili istovremeno i internu i eksternu prijavu nepravilnosti, ali u Zakonom propisanom roku nisu poduzete odgovarajuće mjere kao odgovor na prijavu ili ako:</p> <p>2. prijavitelj nepravilnosti ima razumno uvjerenje da:</p>	P	

	<p>biti u dosluhu s počiniteljem povrede odnosno sudjelovati u povredi.</p> <p>2. Ovaj se članak ne primjenjuje na slučajeve u kojima osoba izravno otkrije informacije medijima na temelju posebnih nacionalnih odredaba kojima se uspostavlja sustav zaštite u pogledu slobode izražavanja i informiranja.</p>		<p>a) nepravilnost može predstavljati neposrednu ili očitu opasnost za javni interes, kao u slučaju krizne situacije ili rizika od štete velikih razmjera ili</p> <p>b) u slučaju eksternog prijavljivanja postoji rizik od osvete ili zbog posebnih okolnosti slučaja nije vjerojatno da će se nepravilnost djelotvorno ukloniti.</p>		
16	<p>Dužnost povjerljivosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se identitet prijavitelja bez izričitog pristanka te osobe ne otkriva nikome tko nije ovlašten član osoblja nadležan za zaprimanje prijava ili daljnje postupanje na temelju njih. To se primjenjuje i na sve druge informacije iz kojih se izravno ili neizravno može utvrditi identitet prijavitelja.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1., identitet prijavitelja i sve ostale informacije iz stavka 1. mogu se otkriti samo ako je to nužna i razmjerna obveza koja se nalaže pravom Unije ili nacionalnim pravom u kontekstu istraga nacionalnih tijela ili u okviru sudskog postupka, među ostalim radi zaštite pravâ na obranu prijavljene osobe.</p> <p>3. Otkrivanja izvršena na temelju odstupanja predviđenog u stavku 2. podliježu odgovarajućim zaštitnim mjerama na temelju primjenjivih pravila Unije i nacionalnih pravila. Osobito se prijavitelji obavješćuju prije otkrivanja njihovog identiteta, osim ako bi se takvom informacijom ugrozile povezane istrage ili sudski postupci. Prilikom obavješćivanja nadležna tijela prijaviteljima šalju pisano objašnjenje s razlozima za otkrivanje dotičnih povjerljivih podataka.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela koja zaprimaju informacije o povredama koje uključuju poslovne tajne ne iskorištavaju i ne otkrivaju te poslovne tajne za svrhe koje prelaze ono što je potrebno za ispravno daljnje postupanje.</p>	13.	<p>(Zaštita osobnih podataka prijavitelja nepravilnosti)</p> <p>(7) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke prijavitelja nepravilnosti ili povezane osobe, odnosno podatke temeljem kojih se može otkriti njihov identitet, osim ako se pisano suglase sa otkrivanjem tih podataka, a sukladno zakonu koji uređuje zaštitu osobnih podataka.</p> <p>(8) Svaka osoba koje sazna podatke iz stavka (1) ovog članka, dužna je štiti te podatke.</p> <p>(9) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prilikom prijema informacije obavijestiti prijavitelja nepravilnosti da njegov identitet može biti otkriven nadležnom organu ako bez otkrivanja identiteta prijavitelja nepravilnosti ne bi bilo moguće postupanje tog organa, kao i obavijestiti ga o mjerama zaštite učesnika u kaznenom postupku.</p> <p>(10) Ako je u tijeku postupka neophodno otkriti identitet prijavitelja nepravilnosti, odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je prethodno o tome, prije otkrivanja identiteta, obavijestiti prijavitelja nepravilnosti.</p> <p>(11) Podaci iz stavka (1) ovog članka ne smiju se priopćiti osobi na koje se ukazuje u informaciji, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.</p> <p>(12) Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke anonimnog prijavitelja čiji identitet bude naknadno otkriven.</p> <p>(2) Ukoliko organ iz stavka (1) ovog članka nije nadležan za postupanje po prijavi dužan je u roku od osam dana od dana prijema prijavu dostaviti nadležnom organu i o tome obavijestiti prijavitelja nepravilnosti. Organ je pritom dužan štiti podatke o identitetu prijavitelja nepravilnosti, izuzev ukoliko prijavitelj da pisanu suglasnost da se podaci o njegovom identitetu mogu priopćiti nadležnom organu.</p>	P	
		18. stavak (2)			

17	<p>Obrada osobnih podataka</p> <p>Svaka obrada osobnih podataka u skladu s ovom Direktivom, uključujući razmjenu ili prijenos osobnih podataka nadležnim tijelima, obavlja se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom (EU) 2016/680. Institucije, tijela, uredi ili agencije Unije obavljaju sve razmjene ili prijenos informacija u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725.</p> <p>Osobni podaci koji očito nisu relevantni za postupanje s određenom prijavom ne prikupljaju se ili se, ako se slučajno prikupe, brišu bez nepotrebne odgode.</p>	13. stavak (1)	Odgovorna ili ovlaštena osoba dužna je štiti osobne podatke prijavitelja nepravilnosti ili povezane osobe, odnosno podatke temeljem kojih se može otkriti njihov identitet, osim ako se pisano suglase sa otkrivanjem tih podataka, a sukladno zakonu koji uređuje zaštitu osobnih podataka	P	
18	<p>Vođenje evidencije o prijavama</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela vode evidenciju o svakoj zaprimljenoj prijavi, u skladu sa zahtjevima u pogledu povjerljivosti predviđenima u članku 16. Prijave se čuvaju samo onoliko dugo koliko je potrebno i razmjerno radi ispunjavanja zahtjeva koji se nameću ovom Direktivom ili drugih zahtjeva koji se nameću pravom Unije ili nacionalnim pravom.</p> <p>2. Ako se za podnošenje prijave upotrebljava telefonska linija na kojoj je moguće napraviti zvučni zapis ili drugi sustav glasovnih poruka na kojem je moguće napraviti zvučni zapis, pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela imaju pravo evidentirati usmenu prijavu, uz suglasnost prijavitelja, na jedan od sljedećih načina:</p> <p>(a) zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku; ili</p> <p>(b) potpunim i točnim prijepisom razgovora koji izrađuju članovi osoblja koji su odgovorni za postupanje s prijavom.</p> <p>Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela nude prijavitelju mogućnost da provjeri i ispravi prijepis poziva te da ga ovjeri potpisom.</p> <p>3. Ako se za podnošenje prijave upotrebljava telefonska linija na kojoj nije moguće napraviti zvučni zapis ili drugi sustav glasovnih poruka na kojem nije moguće napraviti zvučni zapis, pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela imaju pravo evidentirati usmenu prijavu u obliku točnog zapisnika razgovora koji zapisuje član osoblja odgovoran za postupanje s prijavom. Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela</p>	34.	<p>(Obveza izvještavanja)</p> <p>(1) Odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je voditi evidenciju o svim zaprimljenim prijavama nepravilnosti, broju provedenih postupaka u radnom okruženju i njihovim ishodima u organima i tijelima općine, grada i kantona, i poslovnim subjektima sa sjedištem u kantonu, te izvješće o njima dostaviti jednom godišnje nadležnom tijelu kantona.</p> <p>(2) Odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je voditi evidenciju o svim zaprimljenim prijavama nepravilnosti, broju provedenih postupaka u radnom okruženju i njihovim ishodima u organima i tijelima Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), i društvima sa većinskim učešćem kapitala Federacije, te izvješće o njima dostaviti jednom godišnje nadležnom tijelu Federacije.</p> <p>(3) Nadležno tijelo kantona i Federacije dužno je Federalnom ministarstvu pravde jednom godišnje podnijeti izvješće o: broju prijava u eksternoj zaštiti, broju i ishodu postupaka proizašlih iz tih prijava i broju i ishodu sudskih postupaka.</p> <p>(2) O usmeno podnesenoj prijavi nepravilnosti odgovorna, odnosno ovlaštena osoba dužna je sačiniti zapisnik kojeg prijavitelj nepravilnosti može ovjeriti vlastoručnim potpisom.</p>	D	Prilikom izrade propisa propušteno je normiranje predmetne odredbe u dijelu koji se odnosi na podnošenje prijave putem zvučnog zapisa/glasovnih poruka te će korekcija biti izvršena prilikom izrade Nacrta zakona, čime će se tijekom 2025. godine postići potpuna usklađenost.

	<p>nude prijavitelju mogućnost da provjeri i ispravi zapisnik razgovora te da ga ovjeri potpisom.</p> <p>4. Ako osoba zatraži sastanak s članovima osoblja pravnih subjekata u privatnom i javnom sektoru ili nadležnih tijela u svrhu podnošenja prijave u skladu s člankom 9. stavkom 2. i člankom 12. stavkom 2., pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela osiguravaju, uz suglasnost prijavitelja, vođenje potpune i točne evidencije sa sastanka u trajnom i dostupnom obliku.</p> <p>Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela imaju pravo evidentirati sastanak na jedan od sljedećih načina:</p> <p>(a) zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku; ili</p> <p>(b) točnim zapisnikom sa sastanka koji izrađuju članovi osoblja odgovorni za postupanje s prijavom.</p> <p>Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela nude prijavitelju mogućnost da provjeri i ispravi zapisnik sa sastanka te da ga ovjeri potpisom.</p>				
19	<p>Zabrana osvete</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere za zabranu svih oblika osvete nad osobama iz članka 4., uključujući prijetnje osvetom i pokušaje osvete, među ostalim posebno onih u obliku:</p> <p>(a) privremenog udaljavanja, otpuštanja, razrješenja ili jednakovrijednih mjera;</p> <p>(b) nazadovanja ili uskraćivanja mogućnosti za napredovanje;</p> <p>(c) prijenosa dužnosti, promjene mjesta rada, smanjenja plaće, promjene radnog vremena;</p> <p>(d) uskraćivanja mogućnosti za osposobljavanje;</p> <p>(e) negativne ocjene rada ili preporuke za zapošljavanje;</p> <p>(f) nametanja ili određivanja stegovne mjere, prijekora ili druge sankcije, uključujući financijsku sankciju;</p> <p>(g) prisile, zastrašivanja, uznemiravanja ili izoliranja;</p> <p>(h) diskriminacije, stavljanja u nepovoljni položaj ili nepravednog tretmana;</p> <p>(i) nepretvaranja ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme ako je radnik imao legitimno očekivanje da će mu se ponuditi stalno zaposlenje;</p>	20.	<p>(Zabrana osvete)</p> <p>(1) Nitko ne može biti izložen osveti zbog prijave nepravilnosti ili zato što je poduzeo radnje u svrhu prijavljivanja nepravilnosti, čak i ako se navodi prijave naknadno ne pokažu točnim.</p> <p>(2) Zabranjeni su svi oblici osvete nad osobama iz članka 6. ovog zakona, uključujući prijetnje osvetom i pokušaje osvete, među ostalim posebno onih u obliku:</p> <p>a) privremenog udaljavanja, otpuštanja, razrješenja ili jednakovrijednih mjera,</p> <p>b) nazadovanja ili uskraćivanja mogućnosti za napredovanje,</p> <p>c) prijenosa dužnosti, promjene mjesta rada, smanjenja plaće, promjene radnog vremena,</p> <p>d) uskraćivanja mogućnosti za osposobljavanje,</p> <p>e) negativne ocjene rada ili preporuke za zapošljavanje,</p> <p>f) nametanja ili određivanja mjere zbog prijestupa ili povrede radne obveze ili disciplinske mjere, uključujući i financijsku sankciju,</p>	P	

	<p>(j) neproduženja ugovora o radu na određeno vrijeme ili njegova prijevremenog raskida;</p> <p>(k) štete, uključujući štetu za ugled osobe, osobito na društvenim mrežama, ili financijskog gubitka, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda;</p> <p>(l) stavljanja na crnu listu na temelju neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu industriju, što može značiti da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektoru ili industriji;</p> <p>(m) prijevremenog raskida ugovora o nabavi robe ili usluga ili njegova poništavanja;</p> <p>(n) poništavanja licencije ili dozvole;</p> <p>(o) psihijatrijskih ili liječničkih upućivanja.</p>		<p>g) prisile, zastrašivanja, uznemiravanja ili izoliranja,</p> <p>h) diskriminacije, stavljanja u nepovoljni položaj ili nepravедnog tretmana,</p> <p>i) nepretvaranja ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme ako je radnik imao legitimno očekivanje da će mu se ponuditi stalno zaposlenje,</p> <p>j) neproduženja ugovora o radu na određeno vrijeme ili njegova prijevremenog raskida,</p> <p>k) štete, uključujući štetu za ugled osobe, osobito na društvenim mrežama, ili financijskog gubitka, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda,</p> <p>l) stavljanja na crnu listu na temelju neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu industriju, što može značiti da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektoru ili industriji,</p> <p>m) prijevremenog raskida ugovora o nabavi robe ili usluga ili njegova poništavanja,</p> <p>n) poništavanja licencije ili dozvole,</p> <p>o) psihijatrijskih ili liječničkih upućivanja.</p>		
20	<p>Mjere potpore</p> <p>1. Države članice osiguravaju da osobe iz članka 4. imaju, prema potrebi, pristup mjerama potpore, što se osobito odnosi na sljedeće:</p> <p>(a) sveobuhvatne i neovisne informacije i savjete koji su lako dostupni javnosti i besplatni, a odnose se na dostupne postupke i pravna sredstva za zaštitu od osвете te prava prijavljene osobe;</p> <p>(b) učinkovitu pomoć nadležnih tijela pred bilo kojim relevantnim tijelom koje sudjeluje u njihovoj zaštiti od osвете uključujući, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, potvrdu činjenice da imaju pravo na zaštitu u skladu s ovom Direktivom; i</p> <p>(c) pravnu pomoć u kaznenim i prekograničnim građanskim postupcima u skladu s Direktivom (EU) 2016/1919 i Direktivom 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (1) te, u skladu s nacionalnim pravom, pravnu pomoć u daljnjim postupcima i pravno savjetovanje ili drugu pravnu pomoć.</p> <p>2. Države članice mogu u okviru sudske postupka predvidjeti financijsku pomoć i mjere potpore za prijavitelje, uključujući psihološku potporu.</p>			NP	<p>Postojeći sustav besplatne pravne pomoći, kao i obrana po službenoj dužnosti pruža već sada određeni stupanj potpore.</p>

	<p>3. Mjere potpore iz ovog članka može, prema potrebi, pružati informacijski centar ili jedinstveno i jasno utvrđeno neovisno upravno tijelo.</p>				
<p>21</p>	<p>Mjere za zaštitu od osvete</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su osobe iz članka 4. zaštićene od osvete. Takve mjere uključuju, posebno, one iz stavaka od 2. do 8. ovog članka.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavke 2. i 3., ako osobe prijave informacije o povredama ili javno razotkrju informacije u skladu s ovom Direktivom, ne smatra se da su prekršile bilo kakvo ograničenje u vezi s otkrivanjem informacija te ni na koji način ne snose odgovornost u pogledu takve prijave ili javnog razotkrivanja pod uvjetom da su imale opravdan razlog vjerovati da su prijava ili javno razotkrivanje tih informacija bili nužni radi razotkrivanja povrede na temelju ove Direktive.</p> <p>3. Prijavitelji ne snose odgovornost u pogledu stjecanja prijavljenih ili javno razotkrivenih informacija ili pristupa njima, pod uvjetom da takvo stjecanje ili pristup nisu sami po sebi činili kazneno djelo. U slučaju da stjecanje ili pristup sami po sebi čine kazneno djelo kaznena odgovornost ostaje uređena primjenjivim nacionalnim pravom.</p> <p>4. Svaka druga potencijalna odgovornost prijavitelja proizišla iz radnji ili propusta koji su nepovezani s podnošenjem prijave ili javnim razotkrivanjem ili koji nisu potrebni za razotkrivanje povrede na temelju ove Direktive i dalje je uređena primjenjivim pravom Unije ili primjenjivim nacionalnim pravom.</p> <p>5. U postupcima pred sudom ili drugim tijelom zbog štete koju je pretrpio prijavitelj te pod uvjetom da je ta osoba dokazala da je podnijela prijavu ili javno razotkrila informacije i zbog toga pretrpjela štetu, pretpostavlja se da je šteta nanesena iz osvete zbog prijave ili javnog razotkrivanja. U takvim slučajevima osoba koja je poduzela štetnu mjeru mora dokazati da je ta mjera bila utemeljena na valjano opravdanim razlozima.</p> <p>6. Osobe iz članka 4. imaju, prema potrebi, pristup korektivnim mjerama protiv osvete, uključujući privremenu pomoć do okončanja sudskog postupka, u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>7. U sudskim postupcima, uključujući postupke zbog klevete, povrede autorskog prava, povrede tajnosti,</p>	<p>19.</p> <p>21.</p>	<p>(Javno razotkrivanje nepravilnosti)</p> <p>(1) Javno razotkrivanje nepravilnosti je otkrivanje nepravilnosti putem sredstava javnog informiranja ili na drugi način činjenja javnosti dostupnim informacije o nepravilnosti koja je pokušana, izvršena ili je njeno izvršenje u tijeku.</p> <p>(2) Prijavitelj nepravilnosti koji javno razotkriva nepravilnost ima pravo na zaštitu sukladno Zakonu ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:</p> <p>1. prijavitelj je prvo podnio internu prijavu nepravilnosti ili eksternu prijavu nepravilnosti ili istovremeno i internu i eksternu prijavu nepravilnosti, ali u Zakonom propisanom roku nisu poduzete odgovarajuće mjere kao odgovor na prijavu ili ako:</p> <p>2. prijavitelj nepravilnosti ima razumno uvjerenje da:</p> <p>a) nepravilnost može predstavljati neposrednu ili očitu opasnost za javni interes, kao u slučaju krizne situacije ili rizika od štete velikih razmjera ili</p> <p>b) u slučaju eksternog prijavljivanja postoji rizik od osvete ili zbog posebnih okolnosti slučaja nije vjerojatno da će se nepravilnost djelotvorno ukloniti.</p> <p>(Interni postupak zaštite)</p> <p>(1) Smatrat će se da je postupak interne zaštite pokrenut kada osoba koja trpi štetne radnje iz članka 20. stavak (2) ovog zakona, podnese zahtjev odgovornoj, odnosno ovlaštenoj osobi.</p> <p>(2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka podnosi se u roku od 30 dana od dana saznanja za štetnu radnju.</p> <p>(3) Odgovorna, odnosno ovlaštena osoba je obvezna odlučiti o zahtjevu u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>(4) U slučaju da odgovorna, odnosno ovlaštena osoba utvrdi osnovanost zahtjeva iz stavka (1) ovog članka dužna je bez odlaganja poduzeti mjere i aktivnosti kojima će se otkloniti štetna radnja i njene posljedice.</p>	<p>D</p>	<p>Prilikom izrade propisa propušteno je normiranje predmetne odredbe u dijelu koji se odnosi na poslovnu tajnu, te će korekcija biti izvršena prilikom izrade Nacrta zakona, čime će se tijekom 2025. godine postići potpuna usklađenost.</p>

		26.	<p>b) objavljivanje presude donesene u tom postupku u sredstvima javnog informiranja na teret tuženog, te na naslovnoj službenoj internet stranici tuženog u trajanju od 30 dana.</p> <p>(Teret dokazivanja)</p> <p>Tužitelj je dužan samo učiniti vjerojatnim da između prijave nepravilnosti i štetne radnje postoji uzročno – posljedična veza, teret dokazivanja da uzročno – posljedična veza ne postoji leži na suprotnoj strani.</p>		
		27.	<p>(Mjere osiguranja)</p> <p>Tužitelj može podnijeti sudu prijedlog za izricanje mjera osiguranja prava prije pokretanja postupka eksterne zaštite prava ili tijekom tog postupka.</p> <p>(Oslobađanje od prethodnog snošenja troškova i davanja jamstva)</p>		
		28.	<p>Predlagatelj osiguranja oslobođen je od prethodnog snošenja troškova u postupku osiguranja i davanja jamstva, kao uvjeta za određivanje i provedbu mjere osiguranja.</p>		
		29.	<p>(Vrste mjera osiguranja)</p> <p>(1) Mjere osiguranja su:</p> <p>a) odgađanje izvršenja akta odgovorne osobe,</p> <p>b) nalog odgovornoj osobi da zabrani i osigura zabranu vršenja štetne radnje,</p> <p>c) nalog odgovornoj osobi da poduzme radnje radi otklanjanja posljedica štetnih radnji, uključujući i uspostavljanje prijašnjeg stanja,</p>		

	<p>(b) se osvećuju protiv osoba iz članka 4.;</p> <p>(c) pokreću zlonamjerne postupke protiv osoba iz članka 4.;</p> <p>(d) krše dužnost čuvanja povjerljivosti identiteta prijavitelja, kako je navedeno u članku 16.</p> <p>2. Države članice predviđaju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za prijavitelje za koje je utvrđeno da su svjesno prijavili ili javno razotkrili lažne informacije. Države članice također predviđaju mjere za naknadu štete proizišle iz takvih prijava ili javnih razotkrivanja u skladu s nacionalnim pravom.</p>	37.	<p>a) ne uspostavi sustav internog prijavljivanja nepravilnosti (članak 15.),</p> <p>b) ne donese opći akt (članak 16. stavak (1)),</p> <p>c) ne odredi ovlaštenu osobu ako ima više od 30 radno angažiranih osoba (članak članak 16. stavak (2)),</p> <p>d) opći akt ne učini dostupnim svim osobama u radnom okruženju (članak 16. stavak (3)),</p> <p>e) poduzima ili ne sprječava poduzimanje štetnih radnji prema prijavitelju i osobama koje sukladno Zakonu uživaju zaštitu (članak 20.),</p> <p>f) ne postupi po rješenju kojim se određuje mjera osiguranja (članak 30.),</p> <p>g) ne osigura uvjete za vođenje evidencije o svakoj zaprimljenoj prijavi nepravilnosti (članak 34.).</p> <p>(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba kod pravne osobe.</p> <p>(3) Poslodavac – fizičko lice kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM.</p> <p>(Prekršaji odgovorne ili ovlaštene osobe u postupku internog prijavljivanja nepravilnosti i postupku interne zaštite)</p> <p>Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se odgovorna ili ovlaštena osoba koja u postupku internog prijavljivanja nepravilnosti ili postupku interne zaštite:</p> <p>a) odbije primiti prijavu (članak 17. točka a)),</p> <p>b) bez odlaganja ne osigura zaštitu osobnih podataka i anonimnost prijavitelja nepravilnosti (članak 17. točka b)),</p> <p>c) u roku od sedam dana od dana podnošenja prijave ne izda prijavitelju potvrdu o primitku prijave (članak 17. točka c)),</p> <p>d) ne poduzme radnje u cilju otkrivanja, sprječavanja i suzbijanja nepravilnosti na koje je ukazao prijavitelj nepravilnosti (članak 17. točka d)),</p>		
--	---	-----	---	--	--

		38.	<p>e) bez odlaganja ne poduzme mjere i aktivnosti kojima će se spriječiti ili otkloniti akt činjenja ili nečinjenja ako je utvrđeno nastupanje štetne radnje (članak 17. točka e)),</p> <p>f) ne poduzme mjere na utvrđivanju stegovne i materijalne odgovornosti osobe koja je ugrozila prava prijavitelja nepravilnosti, odnosno za koju je utvrđena odgovornost na osnovu prijave nepravilnosti (članak 17. točka f)),</p> <p>g) u roku od 15 dana ne obavijesti prijavitelja o mjerama i aktivnostima koje su poduzete po podnesenoj prijavi (članak 17. točka g)),</p> <p>h) ne omogući prijavitelju uvid u spis predmeta (članak 17. točka h)),</p> <p>i) prijavu bez odlaganja ne proslijedi organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje prekršaja ili druge nepravilnost (članak 17. točka i)),</p> <p>j) prijavu bez odlaganja ne proslijedi nadležnom organu ukoliko sumnja da prijava ukazuje na izvršenje kaznenog djela (članak 17. točka j)),</p> <p>k) prijavitelja nepravilnosti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja uredne prijave ne obavijesti o ishodu postupka (članak 17. točka k)),</p> <p>l) ne vodi evidenciju o zaprimljenim prijavama nepravilnosti i ishodima postupaka (članak 17. točka l)),</p> <p>lj) ne podnese izvješće o zaprimljenim prijavama nepravilnosti i ishodima postupaka sukladno odredbama ovog zakona (članak 17. točka l)),</p> <p>m) u propisanom roku ne odluči o zahtjevu za internu zaštitu (članak 21. stavak (3)),</p> <p>n) nakon što utvrdi utemeljenost zahtjeva za internu zaštitu bez odlaganja ne poduzme mjere i aktivnosti kojima će se otkloniti štetna radnja i njene posljedice (članak 21. stavak (4)).</p> <p>(Prekršaj prijavitelja nepravilnosti)</p> <p>Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije za koje</p>		
--	--	-----	---	--	--

			u momentu podnošenja prijave zna da su lažne, osim ako se ne radi o kaznenom djelu.		
24	Nemogućnost odstupanja od prava i pravnih sredstava Države članice osiguravaju da bilo kojim sporazumom, politikom, oblikom ili uvjetom zapošljavanja, uključujući arbitražne postupke prije spora, ne može doći do odstupanja ili ograničavanja prava i pravnih sredstava predviđenih ovom Direktivom.	9.	<p>(Načelo zabrane sprječavanja prijavljivanja nepravilnosti)</p> <p>Zabranjeno je sprječavanje prijavljivanje nepravilnosti, a svaka odredba općeg ili pojedinačnog akta kojom se sprječava prijavljivanje nepravilnosti ne proizvodi pravni učinak.</p> <p>(Zabrana osvete)</p> <p>(1) Nitko ne može biti izložen osveti zbog prijave nepravilnosti ili zato što je poduzeo radnje u svrhu prijavljivanja nepravilnosti, čak i ako se navodi prijave naknadno ne pokažu točnim.</p> <p>(2) Zabranjeni su svi oblici osvete nad osobama iz članka 6. ovog zakona, uključujući prijetnje osvetom i pokušaje osvete, među ostalim posebno onih u obliku:</p> <p>a) privremenog udaljavanja, otpuštanja, razrješenja ili jednakovrijednih mjera,</p> <p>b) nazadovanja ili uskraćivanja mogućnosti za napredovanje,</p> <p>c) prijenosa dužnosti, promjene mjesta rada, smanjenja plaće, promjene radnog vremena,</p> <p>d) uskraćivanja mogućnosti za osposobljavanje,</p> <p>e) negativne ocjene rada ili preporuke za zapošljavanje,</p> <p>f) nametanja ili određivanja mjere zbog prijestupa ili povrede radne obveze ili disciplinske mjere, uključujući i financijsku sankciju,</p> <p>g) prisile, zastrašivanja, uznemiravanja ili izoliranja,</p>	P	
		20.			

			<p>h) diskriminacije, stavljanja u nepovoljni položaj ili nepravdnog tretmana,</p> <p>i) nepretvaranja ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme ako je radnik imao legitimno očekivanje da će mu se ponuditi stalno zaposlenje,</p> <p>j) neproduženja ugovora o radu na određeno vrijeme ili njegova prijevremenog raskida,</p> <p>k) štete, uključujući štetu za ugled osobe, osobito na društvenim mrežama, ili financijskog gubitka, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda,</p> <p>l) stavljanja na crnu listu na temelju neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu industriju, što može značiti da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektoru ili industriji,</p> <p>m) prijevremenog raskida ugovora o nabavi robe ili usluga ili njegova poništavanja,</p> <p>n) poništavanja licencije ili dozvole,</p> <p>o) psihijatrijskih ili liječničkih upućivanja.</p>		
25	<p>Povoljniji tretman i klauzula o neregresiji</p> <p>1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za prava prijavitelja od onih utvrđenih u ovoj Direktivi, ne dovodeći u pitanje članak 22. i članak 23. stavak 2.</p> <p>2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja osnovu za smanjenje razine zaštite koju države članice već pružaju u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom.</p>			NEP	Neprenosivo iz razloga što Bosna i Hercegovina nije članica Europske unije.
26	<p>Prenošenje i prijelazno razdoblje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 17. prosinca 2021.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1., u pogledu pravnih subjekata u privatnom sektoru koji imaju između 50 i 249 radnika, države članice do 17. prosinca 2023. stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s obvezom uspostave kanala za unutamje prijavljivanje na temelju članka 8. stavka 3.</p>			NEP	Neprenosivo iz razloga što Bosna i Hercegovina nije članica Europske unije.

	<p>3. Kada države članice donose odredbe iz stavaka 1. i 2., te odredbe sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p>				
27	<p>Izveščivanje, ocjenjivanje i preispitivanje</p> <p>1. Države članice dostavljaju Komisiji sve relevantne informacije o provedbi i primjeni ove Direktive. Komisija na temelju dostavljenih informacija do 17. prosinca 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi i primjeni ove Direktive.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja utvrđene u drugim pravnim aktima Unije, države članice svake godine Komisiji, po mogućnosti u agregiranom obliku, podnose sljedeće statističke podatke o prijavama iz poglavlja III., ako su dostupni na središnjoj razini u dotičnoj državi članici:</p> <p>(a) broj prijava koje su zaprimila nadležna tijela;</p> <p>(b) broj istraga i postupaka pokrenutih na temelju takvih prijava i njihov ishod; i</p> <p>(c) ako su utvrđeni, procijenjenu financijsku štetu i vraćene iznose nakon istraga i postupaka u vezi s prijavljenim povredama.</p> <p>Uzimajući u obzir svoje izvješće podneseno u skladu sa stavkom 1. i statističke podatke država članica dostavljene u skladu sa stavkom 2., Komisija do 17. prosinca 2025. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o procjeni učinka nacionalnih propisa kojima se prenosi ova Direktiva. U izvješću se ocjenjuje način funkcioniranja ove Direktive i razmatra potreba za dodatnim mjerama uključujući, prema potrebi, za izmjenama s ciljem proširenja područja primjene ove Direktive na druge akte Unije ili područja, posebno na poboljšanje radnog okruženja radi zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te radnih uvjeta.</p> <p>Pored ocjenjivanja iz prvog podstavka, u izvješću se ocjenjuje kako su države članice iskoristile postojeće mehanizme suradnje u sklopu svojih obveza daljnjeg postupanja na temelju podnesenih prijava o povredama obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive te, općenitije, kako surađuju u slučajevima povreda s prekograničnom dimenzijom.</p> <p>4. Komisija objavljuje izvješća iz stavaka 1. i 3. i osigurava jednostavan pristup njima.</p>			NEP	Neprenosivo iz razloga što Bosna i Hercegovina nije članica Europske unije.

28	Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u <i>Službenom listu Europske unije</i> .			NEP	Neprenosivo iz razloga što Bosna i Hercegovina nije članica Europske unije.
29	Adresati Ova je Direktiva upućena državama članicama.			NEP	Neprenosivo iz razloga što Bosna i Hercegovina nije članica Europske unije.

P= potpuno; D= djelomično; N= neusklađeno; NP = nije preuzeto; NEP = neprenosivo

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFF NE

A 1. Obradivač propisa						
	KOD	NAZIV				
Razdjel	1501	Federalno ministarstvo pravde				
B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa						
Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u Fedraciji Bosne i Hercegovine					
C 3. Izjava o nepostojanju fiskalnih efekata predloženog propisa						
Nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta FBiH						
D 4. Pečat i potpis odgovornog lica						
				Mjesto i datum	, 08-05-2024	

